

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Leto III

Stev. 16

Chicago, Ill. 15. aprila 1904.

NA VSA DRUŠTVA, KI SO DELOVALA NA USTANO-VITEV NOVE JEDNOTE!

Naznanjamo tem potom vsem društvom, ki so že naznanila svoj pristop v jednote in vsem drugim, ki se še pripravljajo v ta namen, da se je dalo novi jednoti ime: "Slovenska Narodna Podporna Jednota". "Podporna" zato, ker je jednota centralizirana in bo kot taka delila svojim članom tudi bolno podbore. Natančnosti o tem izidejo v zapisniku in pozneje v pravih.

V soglasju vseh delegatov na prvem glavnem zborovanju, proglašamo zajedno "Slovensko Narodno Podporno Jednoto" kot uradno s petnajstim aprilom 1904.

JOHN STONIČ, predsednik;
FRANK MEDICA, 1. tajnik;
FRANR KLOBUČAR, blagajnik.

Bogati ljudje in socializem.

Ali je tudi bogati ljudje, ki verujejo v socialistične principe? Zakaj so duhovniki, bodisi kateregakoli veroizpovedanja splošno proti socializmu?

Ali obdržijo oni isto stopnjo in zavzemajo iste prostore itd., pod socialističnim vladanjem?

Ali bi bilo prav za človeka, da bi učil socializem, če bi mu pa tak poduk škodoval v trgovini in mu odvzel vse družbinsko življenje?

Kaj je socialistično mišljenje o duhovnikih, ki se bore za vsaj "obstanek" na tak način, da ugonobljajo pravo ljudstva z verskimi dogmami in se omejujejo trditvi istemu ljudstvu, da je volja božja, ako se ono valja v blatu?

Na ta en enaka vprašanja je že mnogo vrlih, za splošno enakost vnetih bodi odgovarjalo. Med drugim najdemo tudi:

Nekaj je bogatih mož, ki so dobri socialisti. Umrla Henry D. Lloyd je bil zelo bogat in eden prvih socialistov. V Evropi je volje mnogo več značajnih bojevnikov za ljudsko pravo, kakor v Zdr. državah. Tam je prosveta za splošno enakopravnost že lepo razvita, tukaj, v deželi kapitala, je še le v povojih, a razvila se bo v kratkem v neizmerno visočino. Neki sodrug v Providence trdi, da pozna mnogo milijonarjev, ki verujejo v socializem, ali oni nečejo, da se jih postavi v javnost radi njihovega "businessa". No, mi rečemo, da oni še niso veliko vredni za povzdigo naše ideje — človekoljubja!

Duhovščina nasprotuje evangeliu socializma pod istimi pogoji, kakor je nasprotovala Kristu ob svojem času. Ona ga ni razumela takrat in ga ne razume danes, v kolikor ne računamo sem egoizma, ali vednega sleparstva na škodo ljudstva.

Duhovščina bi pod socializmom obdržala in posedovala vse, kar bi zaslužila poštenim potom. Zraven tega bi žela mnogo priznanja in spoštovanja, ako bi stala pred narodom neustrašeno iz brka v brk za pravico in resnico in ga bostila k vedno večji samostojnosti potom izobraževanja. Prišel bi čas, ko bi ljudstvo vedelo brezmejno zahvalo takim duhovščini.

Vselej je bolje stati na podlagi resnice in pravice, pa čeprav bi bil kdo s tem primoren gladu umreti. Kar ni morebiti usojeno žiti nam, naj zanejo vsaj naši otroci. Naj nas uničijo a posledica temu uničenju bo, da se bodo ostali zavedli in pomagali človeštvu do pravične zmage. To bodi naše zadoščenje! Da, vse kar zahtevamo je resnica in beseda "resnica" bi morala imeti vpliv posebno na duhovščino, kateri pridujuje danes o neki "sveti" resnici, ki jo pa v istini — žal — pozna toliko, kolikor nema živina. Kristus ni nikdar odrekel govoriti resnice, čeprav je bil večnoma odvisen od milodarov. Po njem naj bi se ravnala tudi današnja duhovščina in kmalu bi zavlačali drugi, za vse človeštvo boljše časi.

Vsa duhovščina hrpeni po po-svetni, visoki časti, celo največji

tepec izmed nje sega po nji, medtem ko blati čast in poštenje svojega bližnjega na najostudnejši način, ker mu je danes zabranjeno segati ga na gronadi, kakor svoje čase. Te brutalne, britke resnice današnjega časa odpraviti iz človeške družbe in upeljati v isto splošno enakopravnost in bratroljubje, si je vzel v nalogo — socializem. Stanje, iz katerega izvira ubojstvo, se mora odstraniti, drugače se bo isto v vedno večjem številu nadaljevalo. Revščina, glad, obup itd. rode tatove, roparje itd. In, da obešanje ali katerokoli drugo usmrčenje takih nesrečnih bitij, ne ustavi nasilnosti v javnem življenju, marveč prej, množično, pokazalo se je to najbolj na Angleskem, kjer se ropi in umori množje, kakor gobe po dežju. To je čisto naravna posledica. Ako si brez dela, nimaš kaj jesti; postaneš gladen in glad ti potem narekuje, ali umreti ali pa seči po "lastnini" svojega bližnjega, kateri ima vsega preveč in kateri se je okoristil s tvojimi žulji. No, in ko eden postane vsled gladi tat, mu je prokleto malo mar življenje svojega bližnjega. Vsa v vsakem stanu varuje svojo kožo in — basta.

Treznost in zlobnost so posledice, ne vzroki. Odpravi vzrok in s tem ne boš odpravil hudodelstva samo začasno, pač pa za vedno. Duhovščina je danes le še nekako vladno sredstvo v prilogi magnatov in na škodo ljudstvu, zato pa ima ona "pravico" celo postaviti kljubovati, kar doživimo malone vsak dan. Da bi se skoraj z jasmilo!

Pratršana propoved posavlja jajočega se pastora Fisherja.

V kongregacionalni cerkvi na Franklin ave. v Clevelandu, O., je nastala zmešnjava med pridigo Rev. John Fisherja. Rev. Fisher se je odpovedal svoji službi, ker ga je cerkveni odbor smatral preveč liberalnim in bil z njim nezadovoljen. Predzadnjo nedeljo je opravljal zadnjkrat sv. mašo ter v ta namen napovedal pridigo, svojim ovčicam v slovo. Množica je bila nebrojna, največ tujecev, ki so prišli poslušati pridigo iz radovednosti. Pričujoči so bili tudi vsi cerkveni odborniki. Ko je Rev. Fisher odmolil molitev, da mu Bog podeli krepost prenašati sovraštvo onih, koje on ljubi, je pričel takole: "Mnogo je rahločutnih ljudi, ki so vzgojeni po naukih zastarele vere, vsled česar ne morejo zapopasti božanstva, ki je razvidno iz vseh stvari sveta. Človek, ki skuša pripraviti te rahločutneže z lepimi besedami do vere v zvišenem pomenu božanstva; ki jim predstavlja boga v človeški podobi, sedečega na velikem belem prestolu, je bitje, koje se mora odpotiti — prokleti. Najboljše kreposti severa in juga so se uničile in kri se je prelivala v oproščenje človeških plemen. Toda jaz vam povem, da človek, ki skuša omejiti duh in razum človeški, je mnogo slabši od onega, ki ovira razvoj telesa. Bojje je biti najrevnejši kmet kot cerkveni predstojnik, vezan na cerkvene dogme. Sveto pismo nam je prepisano v molitve, dasi ni Jezus, čigar nauki so baje tu zapopadeni, mi besede o tem napisal. Čemu naj bi v današnjem prosvitljenem času smatrali to kot neizmotljivo zapoved Najvišjega? Praviijo, da bodo pogubljeni in prokleti vsi oni, ki ne verujejo v to sv. pismo. Jaz pa pravim, da sem rajši proklet, nego bi veroval." — Dalje Rev. Fisher ni mogel govoriti. Mnogo navzočih je pritrjevalo ploskalo, drugi so vstali in zapustili cerkev. Propovednik je molčal, a ko se je šun po-legal, je zopet nadaljeval: "Verujem v prostost govora in izrazov vobče, istočasno pa nočem žaliti ljudi, ki nis z nami istih misli. Ako pa ti nimajo oči, da bi videli, niti ušesa, da bi slišali, tedaj je dolžnost razsodnejših in pametnejših taista odpreti in jim povedati popolno resnico. Kedor nas hoče prisiliti k veri, mora dokazati, da je neizmotljiv. Govoriti hočem kakor možak, ne pa kakor podli strahopetec. Danes je v cerkvi mnogo takih strahopetcev, a čim preje zapustijo ti cerkev, tim bolje za človeštvo."

Zopet so poslušali ploskali in zopet jih je mnogo zapustilo božji hram. Pastor Fisher se je zaman trudil napraviti zopet mir in red ter si preskrbeti poslušaj; končno vzklikne: "Kaj se je pripetilo?" Na te besede se vzdigne Tomaž Henderson, cerkveni starešina in proti občinstvu obrnjen, zakliče: Ta mož je prišel k nam kot pridigar. Tu je moral prenehati vsled nastalega velikanskega hrupa, ko se je občinstvo pomirilo je nadaljeval: Mi nimamo nič zoper njegove liberalne nazore; on pa ni dober, ne resničen, pač pa tesnosrčen. Mi ga ne smemo še dlje trpeti v naši občini.

Znova se je množica razgrela, razburjenost je čedalje bolj rastle. Mnogo jih je hotelo govoriti, toda nikogar ni bilo razumeti, le klici "pastor Fisher naj nadaljuje", so se slišali iz splošnega hrupa. "Tako se uničuje prostost v božjem hramu; kjer je pa Bog tam je tudi prostost", je zaklical pastor v hrup. Henderson je upil: "Ta mož se je utihotapil pod napačnim plaščem. Danes se maša ne bode darovala." — Nato pastor: "Dobro, danes ne bom pridige nadaljeval; vstanite, da vas blagoslovim." Ko se je to zgodilo, je rekel še: "Ne sovražim nikogar, a povem vam, da me boli obdobje, da sem se bil utihotapil. Visoki cerkveni dostojanstveniki so me priporočili in ti mi bodo i še nadalje prijatelji." — Njegovi prijatelji so ga obstopili ter mu izražali svoje simpatije. Tudi odbornik Henderson je bil v sredi gruče pristašev. Povedal je, da je pastor v svojih pridigah mnogokrat trpko napadal cerkvene uredbe in istotako izjavil, da sam ne veruje, kar mora pridigovati.

In naši slovenski duhovni? In kako, da ni Nora Domovina nič o tem omenila?

Vera, kakor jo razumejo rimski klerikalei.

Ameriški Irči, znano vneti katoličani, izražajo v svojih društvih svoje čutila do Rusije ter ji zajedno žele slavno zmago nad "paganskimi" Japonci.

Ameriški Poljaki, znano iskreni privrženici rimskega katolicizma, izražajo nasprotno v svojih društvih svoje simpatije do Japonske ter ji žele zmago nad "paganskimi" Rusi.

V istini je "narodno poljsko katoliško društvo" na svojem zadnjem zborovanju imenovalo Rusijo "pagansko", obratno pa Japonce zastopnike "kristjanstva". Kaj pa je vera v očigled tega? Vzemi 10 mernikov, otrobi, primešaj 5 mernikov političnih smeti; privrzi tej zmesi še ravno toliko šupe hinavstva in okoli 50 funtov dobrega, farbarskega lima in prišel si do prvega dela. To vse vsaj potem v trdno, z zvoničje jezicnosti in zabavljanja opremljeno bisago, nalij še 10 vedrov kalne, blatnate vode in premešaj slednjiče vse to dobro s hudičevim rogom ali repom. Ko je vse to storjeno, vzemi prazno, napihnjeno vrečo, na kateri je z velikimi črkami zapisano "božje odkritje" ter s spretnim zvijanem rok in telesa in priličnim hokus pokusem prideni to k vsebini bisage in tu — imas, kar si želel.

To krmo kaj radi ječo osli, koštruni, bakci, volički, kozlički, sploh — vsa dvonožja žival, kateri manjka v možganih, z liberalstvom napoljena pamet.

Opomba: Če prideneš k gori navedenem receptu se dober kos žindre — bodisi št. I. ali II., t. j. kranjske ali amerišanske — potem pa bo živalstvo, jedoče to zmes, tako verno, da bo res kar za — počti!

P. N. NAROČNIKOM!

Ker je mnogim cenj. naročnikom in somišljenikom našim potekla naročnina, prosimo opetovanje za točneše paravanje svojih obveznosti. Nikakor ne moremo vspevati z listom, ako se nam celo tistih par centov za naročnino odteguje. Vsako delo je svojejege plačila vredno, tako i to. Upamo, da ta opomina ne ostane brez vspaha in da bo storil v bodoče vsak naročnik svojo dolžnost.

UPR. "GL. SV."

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Pariz, 13. aprila. — Iz Petrograda se neuradno javlja, da se je japonska mornarica prikazala ne daleč od Port Artura. Ruska portarturska eskadra je odjadrala sovražni mornarici nasproti. Izid bitke še ni poročan. Vest, da so Rusi pretečno soboto zajeli več japonskih transportnih ladij, ni še uradno potrjena.

Nadalje se poroča, da so Rusi pretoklo soboto zmagovalno odbili napad sovražne mornarice, ter da se vsak japonski poskus blokirati luko, izjalovi.

Čifu, 13. aprila. — V nedeljo večer je 17 japonskih bojnih ladij in križark, 12 torpedovk in 20 parnikov odplulo iz tukajšnjega mesta proti Port Arturu.

Petrograd, 13. aprila. — Preteklo soboto je podadmiral Makarov praznoval veliko noč na svoji ladji. Japonski načrt bombardirati Port Artur in nepričakovano napasti Ritse med službo božjo, se ni posrečilo. Rusi so bili na straži in so sovražni napad z vso silo odbili.

Tokio, 13. aprila. — Poroča se, da sta se ruski in japonski četi ob rekli Jalu spoprijeli. Rusi so se vžele mnogim zaprekam in težavam borili hrabro ter ostali zmagovalci. Japonci so se umaknili nazaj in imeli so znatne izgube.

Zajedno se zatrjuje, da Japoncem skoro ne bo mogoče prekorčiti reke Jalu, ker imajo Rusi na celi črti močne utrdbe, preskrbljene z vsem potrebnim, živčnem in municijo.

Seoul, 13. aprila. — Glavne čete prve japonske armade so se utaborile v bližini mesta Viju.

Japonski minister Mr. Hajaši, koji živi sedaj v Koreji, je zaprosil korejsko vladu, naj pomore generalu Haraguši, poveljniku japonske armade v Seoulu, izpeljati nekatere japonskih načrtov proti Rusiji. Japonci se tudi boje, da bi se jih ne prijela kakova kužna bolezen, vsled česar ima zdravstvena komisija mnogo opravka. Do sedaj se je splošno sodilo, da se Japoncev kužna bolezen ne prime(?). Istina pa je, da žro oni mrhovino, gliste, podgane, miši itd. Odkod kužne bolezni?

Port Artur, 13. aprila. — Poroča se, da se je veliki vojvoda Boris zopet vrnil v Port Artur. Zajedno se naznanja, da so približno vse brzojavne žice in postaje, kakor tudi železniški tiri v južni Mandžuriji manj ali več poškodovani, vsled preobilnega dežja in silnih viharjev.

Petrograd, 13. aprila. — Ruski vojni načrti so izvršeni in se bodo brezdomno dobro obnesli. General Kuropatkin je izjavil, da dokler ne bo imel pol milijona vojaštva v Mandžuriji na razpolaganje, ne bo vodil nobene večje, oziroma odločilne bitke. 17. in 10. vojna kora sta na potu v Mandžurijo. Nadalje se je izdala mobilizacija štirih drugih vojni korov, od katerih bodeja najmanj dva iz pokrajine Volga.

Baltiška eskadra na vzhod.

Podadmiral Rožestvensky bode meseca julija odpulil z baltiško eskadro na daljni vzhod. Ista bo obsegala šest bojnih ladij: "Slava", "Borodino", "Orel", Kniaz Souvarov", "Aleksander III." in "Oslabija"; sedem križark: "Aurora", "Dmitri", "Lonskoj", "Svetland", "Almaz", Jemčug" in "Izumrud" in dve transportni ladiji: "Kamčatka" in "Ocean". Trdovratni Mohamed in John Bull sicer delujeta na to, da bi rusko-baltiška (črno-morska) eskadra ne smela skozi Dardanele in Suez prekop, toda po neki pogodbi, sklenjeni med svetovnimi vládami in po protestu Rusiji, naklonjenih držav, bo ruskim bojnim ladjam vsekakor prosta pot na bojišče, v japonsko morje.

Iz Kobe, Japonsko, se poroča, da Japonci dvignili "Varlag".

se je Japoncem posrečilo dvigniti rusko križarko Varlag. Da je o tem mnogo preveč upija je samo ob sebi umevno. Znano je, da an-

gleski časopisi simpatizirajo z Japonci, da bičajo Ruse z izgubami in venčajo Japonce z navjnimi zmagami. O uradno potrjeni vesti, da so Rusi, v zadnjem spodletelem naskoku na Port Artur dvignili poplajene štiri japonske ladije, jih popravili in oborožili, ne pišejo angleški časopisi nič ali pa vsaj jako malo.

Nemčija.

Nemška "kolonial politika" v južno-zapadni Africi se čeni jako visoko. Vlada je baje samo radl varnosti 1050 oseb izplačala do sedaj vže čez 10,000,000 mark za vzdrževanje vojaštva. To pa se ni zadosti. "Afro-Nemci" potrebujejo še več varnosti in sigurno je do-be. Upa se, da pridemo kmalu tako daleč, da se bode delavcu naložil nekaj "extra tax to protect the unlimited gang of robbers".

Napad.

Barcelona, Španija, 13. aprila. — Ko se je španski premir Mavra s kraljem Alfonzom vračal iz cerkve, prismetljaj se mu je nasproti 19-letni Joaquín Miguel Artao in z vzklikom: "Živijo anarhija" je potegnil izpod rokca skrito bodalce in mu ga zabodel v prsa. Policija je že prejela Artaoa in ga vrla v ječo. Zdravniki so izjavili, da rana ni nevarna, ter da bo Mavra kmalu okreval. Premir je sam brzojavil znancem v Madrid o napadu.

MESTO CHICAGO.

Plesna veselica.

katero je priredilo društvo "Slavija" v "Narodni Dvorani" na čast delegatom in v korist "Slovenske Narodne Podporne Jednote", je vžle slabemu vrenenu v vseh ozirih prav izobno uspela. Slov. del. pev. zbor "Orel", pod vodstvom učitelja, gospoda I. Coufala, je jako častno rešil svojo nalogo. Himno "Slovenac i Hrvat" je moral ob splošnem navdušenju celo dvakrat ponavljati. Zabava je bila izredno animirana, plesalo se je skoro do 5 ure jutraj — dokaz, da so prireditelji veselice storili vse, kar bi mogo obiskovalce iste zadovoljiti.

To bo menda do sedaj naj-krajsi štrajk.

Čikaški mesarji, uslužbenci Swift & Co. so začeli v torek stavkati. Štrajk je trajal samo petnajst minut. Povod štrajku je bilo odslovljenje unijskih delavcev in podaljšanje delavnika. Kompanija je delavskim zahtevam nemudoma ugodila.

Morilec obsojen.

Alojzija Pezanta, morileca Marije Spilke, koje umor je svoječasno provročil toliko razburjenost v Čikagu, je sodnik Kernsten obsodil na večala. Alojzij Pesant je velik prijatelj Van Dina, znanega roparskega junaka in bo v petek zrl smrti v obraz. Teden kasneje mu sledi Van Dine.

Resolucija praklela ponudbo.

Neka unija je dobila ponudbo iz strani farštva, da bi smelo i ono poslati svoje delegate v delavske federacije. Unija je sklicala na to vse svoje člane na posvetovanje, katerega so se udeležili v ogromnem številu. Sprejela se je enoglasna resolucija, katere odločno pobija pomen farjev in proklanja njih postopanje, ki nima družega za sabo kot uničevanje delavskih pravic. Tozadevni dokumenti so se izročili Mr. Stžju z naslednjim pismom: "Mi unijsti raznih rokodelskih strok, zametujemo farško ponudbo in protestiramo proti temu, da bi med nami sedel far kot delegat delavske federacije, razen, da bi mi potrebovali njihove pomoči. Če farji ne dobo dovolj plačila za svoje delo, naj ustanove farško unijo in naj položijo prošnjo za vstop, kakor vsaka druga lokalna unija. Le v tem slučaju smo pripravljani, jih uvrstiti med delegate. Ko bi hoteli potem farji zaštrajkati v dosegu višje plače, smejo biti prepričani, da jih bomo vsi, kot člane naše delavske organizacije, odločno podpirali in za časa štrajka bojkotirali cerkev." — Gotovo možka beseda.

Ameriške vesti.

Stavka končana.

New York, 13. aprila. — Stavka new jorskih litografov se je po enomesečnem boju deloma končala v korist delavcev. Čez 10,000 delavcev je bilo brez dela. "Civic Federation" se je tu posebno izkazala in pripomogla s svojo vstrajnostjo oslabele uniji do končne zmage.

Jiminez se vrne v domovino.

New York, 13. aprila. — Jiminez, znani ekspredsednik in vodja vstavev v San Domingo, koji je sedaj v New Yorku, se v kratkem času vrne zopet v svojo domovino, kjer bo prevzel nazaj vodstvo ondotnih vstavev.

Iz Knutorade.

Denver, Colo., 13. aprila. — Theron Stevens, okrožni sodnik je izdal naredbo v priloz zaprtega Charles H. Moyer-ja, neustrašene-ga prezidenta Western Federation of Miners; toda vojaška oblastva se odločno branijo izpustiti Moyer-ja iz zapore. Sodnik je pozval pred se generala Bella in kapitana Bulkeley Wella v zadevi zaslišanja, a te dva nista imela na ta poziv drugega odgovora kot posmeh; izjavila sta celo, da mora šerif pred celo vojaštvo uničiti, kakor se pušta pripeljati pred sodnika.

Pozor sodrugil!

Slovensko socialistično društvo je pri svoji zadnji seji dne 3. aprila, radi preobilnega posla, preložilo jako važne stvari do prihodnje seje. Med temi so računni in finančne stanje cele stranke, osobito county centrale. Istotako se je volitev novih uradnikov odložila do prihodnje seje, ker je zadnja že itak trajala do poznega večera. — Sodrugji, vaša dolžnost je, da se zanimato za vse ono, kar je vsega, za finančno stanje stranke, kakor tudi, da se izvolijo najboljše moči v društvene urade. Toraj vsi na noge, nihče naj ne sveti z nenavzočnostjo pri prihodnji seji, koja se bo vršila 17. aprila točno ob 3. uri popoldne v drustveni dvorani sod. Basta, 535 Blue Isl. Ave. Publ. izgovori so svoj "pull" zgubili in komur je za sveto stvar, bo gotovo za tistikrat odložil svoje druge posle.

Naznanja se tudi vsom sodrugom, ki niso deležni blagoslova zadnjega zborovanja, da se bodo v prihodnje vršile seje vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu in ne več 2. in 4.

Tajnik.

Nikdar prepozno.

Med nekim pogovorom, omeni je star mož, da se človek njegove starosti ne more pričuti novemu jeziku. Krylov, ruski pesnik, pa je stavil, da se nauči grščine v dveh letih, dasi je bil takrat že nad 68 let star. In dobil je stavo. Bil je sicer že star, toda zelo energičen mož. Ne smemo misliti samo na ono preteklost, marveč tudi na našo prihodnost. Poskusiti moramo ohraniti svoj mladeniški duh. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino poživlja kri, uravnava prebavljenje ter pokrepuje energijo našega duha. Izdelovano je iz čiste-ga, naravnega vina ter nekaj izbranih zdravilnih želeč, brez vsakršne strupene primesi. Ono deluje neposredno na želedec in notranje dele telesa ter apoplunjuje tako prebavljenjé in dela novo, čisto in zdravo kri. To delovanje je popolnoma naravno. Zdravila, katera razdražijo želedec ne morejo čistiti krvi. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino ozdravi vsak želedec. Dobi se v vseh lekarnah in dobrih gostilnah ter pri edinemu izdelovalcu Jos. Triner-ju, 799 So. Ashland Ave., Pilsen Station, Chicago, Ill.

VABILO NA

veliko domačo plesno veselico, katere se priredi v nedeljo dne 24. aprila od poludna do polnoči v prostorih.

MARTIN BRUNETTA,

72 N. Desplaines Str., CHICAGO, ILL.

Val dobro žeš!

Somišljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE"

"Glas Svobode"

Prvi svobodnomiselni list za slovenski narod v Ameriki. Izdajateljica in urednica: MARTIN V. KONDA FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za Ameriko: za celo leto --- \$1.50 za pol leta --- 75c. ZA EVROPO: za celo leto --- kron 10 za pol leta --- kron 5 Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY] is the only union labor paper in America; edited & published every Friday in the Slovenic language by M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year. Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljate je glodoči:

"GLAS SVOBODE" 563 Tarrup St. Pilsen Sta. Chicago, Ill.

••• DOPISI. •••

Iz Clevelanda, Ohio.

Vrabei na stehi čukajo že, da Laushe — ta preklicani notar (?) in bogsigavedi kaj se vse — ni doti prida. Med onimi, katere je ta izjemalec poslal v šumo, sva bila tudi midva. Vsak izmed nas je moral plačati Laushetu \$12 za pot, v resnici pa je plačal on za vožnjo v šumo od vsacega le sedem dolarjev. V šumo dospesvi smo napravili pogodbo, da bomo plačevali za hrano in stanovanje mesечно po \$12, a tudi tu notri je vtaknil Laushe svoj nos. Nezalteva je, preskrbel nam je dva "boarding-bosa" in dve deklki, čes, redite jih tepci, saj za drugega niste kot za trpeti za nas in naše koristi. Da se je tu tudi "štemalo" prav po notah, ni nama treba še posebej povdarjati. Laushe je skrbel za vse ugodnosti svojih obiskov. Redno vsak mesec je pripaljal k nam in ostal pri nas po dva, tri, štiri dni in mnogokrat po celi teden. Mi bi slednjic tudi to spregledali, ko bi se nas ne začelo konečno kar očitno slegariti. Dva meseca nismo dobili nobene plače, vžle temu, da smo morali vedno trdo delati. Najbolj pa nas je razdražilo upeljanje kmajic za plačevanje hrane. Kakor en mož smo šli na štrajk in štrajkali skozi en cel mesec. Sloga je zmagala in Laushe je moral umakniti svoje varovance. Kako spretno zna prebrisati klevelandski notar (po božjem imenu!) varati svet, dokazuje tudi njegova zveza s farji. Naša šuma mu je bila za poravnanje njegovih dolgov, še na drug način pravnato zlato polje. Poslal je namreč za nami v šumo farjo, kojemu smo morali plačevati mož za možem po en dolar za vsako mašo, katere se je brala enkrat na mesec. Vseh delavcev skupaj nas je bilo 170, odnesel je torej vsakokrat \$170 iz šume. To je gotovo več, kakor židovsko-oderuško! Vsa ta sleparija nam je slednjic do skrajnosti presedala in uprli smo se nadaljnemu izžemanju. Od farja smo zahtevali sicer le malega popusta, a bilo je vse zaman. Ko je neko nedeljo zopet prišel k nam v šumo, kjer smo delali, kuhali in spali in hotel začeti s svojimi ceremonijami v mali bajtici, smo se mu odločno postavili po robu. Predvsem smo mu dopovedovali da ga ne potrebujemo več v svoji sredi, a ko nas le hotel ni poslušati, zahtevali smo z ostrim glasom, da se mora pobrati iz bajte, sicer vrzemo njega in njegov "ristengo" na prosto. In, odkuril je je svetobliški, bizniški mož. — Kdor bi hotel trditi, da ni preveč \$170 za eno samo mašo, je črna in — črna! Mislilne in nemiastne pijavke, pa se ne bodo več mastile z našimi, težko zaslužimi groši.

K. in P.

(Opom. ured.) Ta dopis je toliko pomembnejši, ker je klevelandski papirnata čunja, zvana "Nova Demovina", prinesla slovensko — slovenskovo falsificirano — iz-

java v šumo poslatih delavcev, kako so zadovoljni z Laushetom kot preskrbovalcem služb. Vedno znova se nam dokazuje, da je farško hvalisanje navaden humberg in to je, kar smo hoteli pribiti!

Iz Rock Springsa, Wyo. nam piše rojak, g. Frank Keržnik; 30. marca ubilo je v tukanjem promokopu rojaka Jerneja Subica. Ranjki je prišel v Ameriko šele pred par meseci in je bil ud tukanjskega društva, katero mu je oskrbelo pogreb dne 2. aprila. Subic zapuška v ti zemlji še dva brata in v stari domovini mater, tri brate in sestro. N. v. m. p. — Delo gre tukaj dobro izpod rok in smemo se ponasati celo a stalnim delom. Naše društvo tudi hitro napreduje; sedaj šteje preko 100 in še vedno se oglašajo novi člani.

"Banzaj"!

Pismo Njegovemu Veličanstvu Jacques Lebaudy-ju I., cesarju pešene Sahare, vladarju velblodov in mul.

Ind' anapolis, Ind., 31. marca 1904.

Zarko solne Tvoje slave, o Sire, ne razsvetljuje le Tvoje mogočne afrikanke države, najnovejši "veselile", marveč pošilja svoje zlate žarke tudi preko visokega Himalaja v deželo rumenokožcev. Da, med Japonce Si me poslal kot Svojega poročevalca. Vse se klanja Tvojemu priporočilnemu pismu; vsi rumeni politikarji in diplomatje mi stiskajo roke; vse duri se, mi odpirajo zbog Tvojega slavnega imena mej iztočnimi Mongolci, ljubi mi saharški norec. Tvoje slike so razstavljene po vseh kavarnah Tokija. Velikanski časopis "Osaka-Asaki" je prinesel uvodni članek, poln simpatij do Tvoje afrikanke Majestete. Le Tebi se limam zahvaliti, da sem bil že dvakrat povabljen v hišo japonskega admirala Togo-ja na riž in gliste. Iz tega razvidiš, kako hrepené voljujoči se Japonci po Tvojem zaveznem prijateljstvu.

Predno Ti pa sploh kaj svetljam. Ti hočem nekoliko opisati "Nippon državo". Japan tvorijo štiri veliki otoki in na podlagi tega zemljepisno zajamčenega dejstva, si ne moremo misliti japonske države, obstoječe iz samo treh ali pa celo petih otokov. Ako bi odsteli en otok, ali pa če bi pristeli še en otok zraven, ne bi bil več Japan, kateri mora imeti le štiri velike otoke, ako hoče sploh veljati kot zemljepisno znani Japan, in ako bi sedaj ne bilo Japana, tudi rusko-japonske vojske bi ne bilo — to je torej pravi vzrok vojne.

Moje študije na daljnem iztoku so me privedle do prepričanja, da je bila Japonska pred davnim časom slovenska, ali vsaj slovanska naselbina. To je bilo najbrže pred enim časom, ko so se vsi narodi pojavili v Aziji, odkoder so jo nekateri mahuli proti Evropi. Da imam vsaj deloma prav s svojo trditvijo, hočem navesti par dokazov. Najsevernejši otok Japana se imenuje Jezo, in res so izpustili Rusi svojo "jezo" nad ničesar slučajnim mestom Hakodate, menda zato, ker se jim ni zdelo to ime pristno slovanske korenine. Južno od Nippona leži tretji otok Sikoku, kar seve ni drugega kot "chic" oko. Zadnji, četrti otok ima baš nasprotno, nepoetično ime Kjusiu, t. j. namreč otok "ki (je) ušv".

Med večja mesta se pršteva Tokio, Kioto, in vsak logično misleči človek bi mislil, da bodo sledila sedaj imena, kakor Otoki, Okito itd., toda vara se. Pač pa je polno mest, ki kažejo, da je japonski svet vulkaničen, da ima polno jam. Omenimo samo: "Taka-jama, Tojama, Fui-jama, Hij-jama, Jamagati, Ona-jama itd. Da Japoncev še ni obizlala germanska in anglosaksonska kultura vžle vsem trditvam angleških in ameriškanskih čifutskih listov, dokazujejo: O-šema (1), Ta-šema, Ona-šema, Taka-šema, Naga-šema, Kumara-šema, Sim-šema; dalje: Juri, Kolovrati, Čukiraki in še mnogo drugih.

Kar se tiče naroda japonskega, Ti poročam sledeče: Japonci so horeti, biti sami zase, in da bi jih nihče ne razumel, izmislili so si svoj jezik, namreč "japanski", katerega tudi zelo dobro govorijo. Pihava tega jezika je pa tako težka, da si vsak Japonec pokrvari oč in postanejo mu tako, kakršne si pa najbrže že zapazil pri maslikanih Japoncih. Seveda je to dejstvo na drugi strani velike važnosti, ker ga ni Japonca, ki bi tako lahko zastil svojo mater — ravno radi oč ne. Kako

drugod, se tudi Japonci dele v dva spola, v moški in ženski. Žene imajo tako mate, nežne nožice, da je palec vsakega ruskega kozaka približno poltretjikat večji. Pozdravljajo se z "Banzaj!" kakor Amerikanci s "Hallo!", ali pa s stajkom: "Si že jedel riž?", seveda izrečejo te besede v japonskem jeziku, kajti, če bi mu rekli to po slovensko, bi Te gledal Japonec ravno tako čudno, kakor tele, kateremu bi čital Shakespeareovo dramo "Antigon".

Posrečilo se mi je slednjic tudi še, da sem bil sprejet pri Tvojem kolegu Mutsuhito. Govoril sem z njim v slovenskem jeziku, a on mi je odgovarjal v japonskem in vendar sva se prav dobro razumela. Z internacionalno mimiko me je končno vprašal, ako bi mu hotel Ti poslati dobrega diplomata in politikarja. Lahko mu ustrežeš, dragi mi saharški cesar, toda ne pošiljaj mu kamele in osla, ker teh ima slavni Mikado itak že preveč na svojem dvoru.

Gotovo komaj čakaš poročil o rusko-japonski vojski. Rusi imajo zraven Japoncev še mnogo drugih sovražnikov, ki se bojujejo na njih strani. Londonski "Times" in "Daily Cronicle", sta n. pr. že večkrat razdajala in potopila vse rusko brodoge pred Port Arturom ter sta pred nosom portarturških baterij izkrcala japonsko vojaštvo v Mandžurijo. "New York Herald" in njegov "Special-Cable Service" — ojljemalci — so že trikrat zasedli Port Artur, brez da bi privoščili le enem Rusu ubežati; "Chicago American" je prišel, videl ter premagal Ruse, kakor Julij Cezar Galijce; "Indianapolis Morning Star" ima veliko vojsko, okoli 1.000.000 Japoncev razpostavljenih od Chemulpe do Vladivostoka, s kjo namerava požreti vso Rusijo. Tržiški "Piccolo" in dunajska "Fraj Preša" (Neue Freie Presse) sta njela generala Kuropatkina, prej ko je dospel v Tomsk — in zdaj ga imata že zvezanega v Tokiju! Rimski "Sentinela" in berolinski "Anzaiger" sta pripeljala Japonce celo do Urala. Končno Ti ne smem zamolčati še enega "čudeža", kojega ne more noben "krivoverec" utajiti namreč, da je pokojni "Retvizan" zopet vstal iz mrtja ter se krvavo maščeval nad japonskimi čolni za svojo smrt.

To je kratko moje poročilo o najnovejši moderni vojski na "papirju", ki ga pošiljam potem "Marconi Telegraph Cable Co." Tvojem Veličanstvu, o Jacques! Zajedno Ti tudi svetujem, ne kupuj "starih" uniform Viljemovih pikelhaubarjev in ne starih avstrijskih topov. Ko boš Rusiji napovedal vojsko, poskrbi si še germansko in anglosaksonske čifutske časopise, da boš "zmagal (1)". — Končno Ti priporočam v odlikovanje londonsko in new yorško "molo", reuterjev biró in "Prešo" ter vse "generale" z redom japonskih "Si-usi" za njihove simpatije z Japonci; toda vse to prav hitro, kajti kmalu prično grozneti ruski topovi, pred kojimi bodo trepetali ne le Japonci, ampak vsi sovražniki Slovanstva. Učence slavnege Murajeva, general Kuropatkina je že dospel v tabor ruski na daljnem iztoku in kmalu bo poglal Japonce "knajpat" v morje; pregнал jim bo enkrat za vselej rumeno "turzlico" do Rusov. Do tega Ti pa kličem: "Vive la Slovane!"

Poleg dunajskega Ahasvera Juvenalis

UNJSKI DELAVCI IN POLITIKA.
Pod takimi in enakimi naslovi razpravlja delavsko stališče "Chicago American", demokratsko-kapitalistični list, kateri izhaja po 3-7krat na dan in je last njujorskéga senatorja Hearsta.
Hearst lastuje še dva druga velika časnika in sicer "San Francisco Examiner" in "Das Morgen Journal" v New Yorku. Zadnji je v nemškem jeziku pisani časopis in šteje 70.000 naročnikov. Slednjic namerava Hearst ustanoviti še dva dnevnika in sicer enega v Denveru, Colo., in drugega v St. Louisu, Mo. Vohče so njegovi listi vsesoki v službi revolucijunalistike; to se vidi prav sedaj y rusko-japonski vojni in vendar ta zavratni bojni petelin kandidiruje za predsednika Zed. držav. Njemu so časopisi le sredstva, potom katerih bi se rad povzdignil na predsedniški stolec — navadni koristolovec. Vsa razupat rožmarin dobi pri njem po-

sel. Toda može zdravega mišljenja mu ne verujejo, niti se nanj ne ozirajo. On je kakor bolha; vidiš ga, a ko hočeš prst položiti nanj, izgine! V svojih časnikih se predstavlja kot nekakega Mojzesa organizovanih delavcev in kot tak, zbira okoli sebe vsakovrstne delavske izdajice in brezčasne propalica, nekdanje voditeljje delavskih združenj. Le tupatam se vsede tudi kak pošten človek še na njegove limanice, kl se, seveda ne zaveda klasičnega boja, pač pa spoznava, da je delavec potreben politični boj. Taki ljudje imajo zelo kratek pogled v delavsko gibanje. Oni kar požirajo lepe in prilizneje besede Hearsta v njegovih časnikih napram organizovanim delavcem; ne vedo pa, kako izdajalsko postopa ravno isti Hearst proti zamorskim delavcem na jugu, kjer jih je pomagal oropati vsega volilnega praya. Postavil se je odločno na stran kapitalistov, da bi se tako osiguraj njih glasove na dan volitve. Niti besedice ne zglublja tam v korist tlačeni delavcev in izkoriščan, nedoraslih otrok. Famozne postave v Alabami, severni in južni Karolini ter Georgiji so mu svete. Vžle temu pa ga zviti tihotapci a la Darrov et consorti vsiljujejo delavcem za voditelja. Hearst ni ne žaba, ne ptič. Barv pa poseduje več kakor sam kameleon. V vsaki državi se pokaže v drugi luči. Socialisti so si stavili v nalogo ga pred delavci razkrinkati, njim je Hearstov vršic in vse puhle obljube, kratko gnalo nič!

ZAHVALA.
Za vaestransko mi izkazano sočutje povodom smrti in za polnoštevilno sprematvo k večnemu počitku moje preljubljene žene, gospe Horvat, izrekam tem potom vsem delegatom S. N. P. J. svojo najiskrenejšo zahvalo.
Johi Horvat.
Chicago, Ill. 8. aprila.

ROJAKI! Slišali ste že mnogo o nesrečni družini rojaka Vilika v Washingtonvillu, O. Kdor misli priskočiti tu na pomoč, makari s še tako malim zneskom, naj stori to hitro. Darove sprejema tudi UPB. "GL. SV."

Slovenska babica.
Ako želite imeti pri porodih zanesljivo, skušeno babico, obrnite se na Marijo Basaj Lotrič, 649 - W. 18th Pl. Ona poseduje 18letno skušnjo, poleg spričevala v svoji stroki.

Pozor!
Kaj pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK
ZOBOZDRAVNIK
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Tel.: Morgan 433.
Ako hočeš imeti fine slike, idi k fotografu
LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.
Cast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicago, Ill., kakor tudi drugim Slovcem po Zed. državi, da sem otvoril lepo urjenje

Saloon,
Kjer točim vedno sveže pivo, in pristne drage pijače. Raznovrstne fine smodke in biljar na razpolago.
Jacob Koprivce
25th St. No. 56
Chicago, Ill.

F. J. SKALA & CO
320-322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Pošiljanje deklaracij, izmenjevanje tujih denarjev, izterjave denarja in vrednostnih stvari po celem avetu, selstvo v Avstro-Ogrski in Zdr. državnih.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedščine.
Zastopniki družb: bromske, hamburske, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorsko-vojne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejemo potniko naši zastopniki v služnji zadržiska ohranja varnost potnikov, obrnite se na nas.

C. G. FOUCEK
586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.
Najboljša česko-slovanska lekarna v Čikagu
V nji se nahaja tudi posta, kjer je mogoče pošiljati novice po vsi Ameriki in v Evropo. Prodaja znamk in spremanje priporočeni pisem. Odprto po dnevni in ponoči.
Brzjavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčegi in drugo na vse strani Zed. držav.
V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak večer od 6. do 7. ure; Dr. Štullik od 10. do 12. dopoldne in od 7-9. zvečer; Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvatal, in Dr. Čunat. Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se Vam bude.

Novoletne obleke in površniki -overcoats,-
najnovejše mode, najnovejšega sukna in dobrega kroja.
Ni zavoda v Čikagu kateri bi imel lepšo in večjo izber, kakor jo dobite pri nas za ceno od \$7.50 do 25.

Moški moderni klobuki,
mekhi in trdi, vseh najnovejših mod, fabrikatov in barv, jamčeni:
\$1.45, \$1.95, \$2.45, \$3.00.

ODEVNI ATLAS SPOLEGNOST
južno-zahod. vogel Blue Island Avenue in 18. ulice.
JELINEK in MAYER, lastnika.

SLIKA PREDSTAVLJA uro za dame.
Pokrovi so pretegnjeni z zlatom! Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago Elgin ali Waltham. Zdanj samo \$12.50
Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilce.
Jacob Stonich
89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf
885 Ashland Ave. Telefon Canal 476
Uradne ure: do 9. jutraj od 1. do 2. in od 5-6. popoldne
Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne Telefon 157 Canal.
DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličn. zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLOVAN K SLOVANU!
LETO JE TU!
Naša bogata zaloga unijskih najmodnejših oblek in površnikov je popolna. Vsa obleka je izdelana od unijskih krojačev in so najmodnejše in najcenejše na trgu. Pri nakupu oziroma naročilu te nove zaloge smo dali posebno pozornost na to, da bi te naše obleke najdalje v modi ostale in da bi cenj. odjemalci, kakor smo doslej, tudi v bodoče ugajali. Cene naših oblek in površnikov so
OD \$6.00 DO \$20.00
Izolite si naročiti najmodnejšo obleko ali površnik? Nasa večletna skušnija v tem poslu vam jamči, da vam napravimo po vsi volji in okusu obleko in površnik iz naše velike zaloge vsakovrstnega domačega ali importirnega sukna za tako nisko ceno, kakor nikjer drugod. Naročena obleka ali površnik od \$12.00 naprej.
J. J. DVORAK & CO.
UNION CLOTHIERS and TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.
Govorimo slovensko. Vprašaj po številki 10

Slovenska Narodna Podporna Jednota

s sedežem v Chicago, Illinois.

Prisodnik: JOHN STONIC, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podprisodnik: MIHAEL STRUCKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: FRANK MEDICA, 503 Throop Str., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nadzor-
 niki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni
 odbor: JOS. DOLLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Bolniški
 odbor: JOHN VERŠIČ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DOLLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki posiljati na I. tajnika Frank Medica; denarna posiljstva pa blagajniku Frank Klobučarju.

NAZNAILO.

Iz urada I. tajnika S. N. P. J. v par dneh bom razposlal na vsa društva S. N. P. J. zdravniška spričevala in prošim, da se mi ista od društvenega zdravnika izpopolnijo kar najhitreje vrne. Zajedno naj pošlje zastopnik vsakokaterga društva po 1 dolar vatopnine od vsakega člana na blagajnika Frank Klobučarja in mene o tem obvesti. S 1. majem razposljem tudi prvi ament za bolno podpora in usmrtno. Frank Medica, prvi tajnik S. N. P. J.

Petrova skala.

V. K. iz Rima, 25. nov. XII.

Kdor vstopi v cerkev sv. Petra pri glavnih vratih, naj gre na zadnjo stran baldahina, ki je obrnjena proti koru in naj od tam začne ogledovati grbe na mramornatih podstavkih pozlačeni bronastih stebrov. Teh grbov je osem. Na gorjem koncu grba je napravljena dekliška glava, čit v grbu pa je napravljen kakor ženska prsa in ženski trebuh. Obraz, prsa in trebuh pa so na vsakem grbu drugačna, ker predstavljajo posamične faze zapeljavanja, nosečnosti in poroda.

Na strani proti koru je začeti pri desnem stebri in od tam je iti na levo. Vsak podstavek stebrov ima dva grba, in sicer se vrste te podobe tako-le:

1. podoba (na fasadi drugega, blagim obrazom, ki izraža milino in nedolžnost.
 2. podoba (na fasadi drugega, prosl koru obrnjenega stebra): Dekle je zapeljano — obraz izraža strah, da postane noseča.
 3. podoba (na stranski fasadi drugega stebra): Prve boleti nosečnosti.
 4. podoba (na zunajni strani tretjega stebra): Krči pred porodom (to je umetniško najznamenitejša reprodukcija fiziološke in psihološke drame).
 5. podoba (na tretjem stebri): Porod.
 6. podoba (na četrtem stebri): Dete, ki se smešlja življenju in papežu — očetovemu stricu.
 7. podoba (na četrtem stebri): Reakcija po porodu.
 8. podoba (na prvem stebri na strani): Obupanje zapuščene zapeljanka.

Na noge, klerikalci! Vzemite kladiva v roke in razbite Berninijeve umotvorre, če imate pogum. In dementirati nas tudi ne morete, zakaj, če bi se ne kihnilo upali, priobčimo fotografije.

Orbis ruit — je zaklical neki v Rimu živel duhovnik slovenskega rodu, ko sem mu pokazal Berninijevo ovekovečenje morale papeža Urbana VIII.

Ko pa sem ga vprašal: Kako more človek, ki pozna ta zgodovinski dogodek, v tej cerkvi še opravljati kako pobožnost, mi ni mogel ničesar odgovoriti.

XIII.
 Vse življenje ni drugače kakor razvijanje. Tudi človeštvo v celoti se neprestano razvija iz slabših v boljše razmere. To se vidi zlasti jasno v zadnjem veku. Dobili smo železnice, brzojave, telefone, seruminjekcije, Röntgenove žarke itd. itd. Veda je posvetila v nekdanji popolnoma nerazumljive pojave nature in kar je bilo časih čudež, to poznamo danes popolnoma natančno. Marsikaka za večne čase narejena naprava se je podrla; marsikaj, kar je bilo sveto, je postalo malik, kateremu se otroci smejejo.

Poziv na društvenike "Triglav" I. Vsi člani društva "Triglav" so s tem uljudno pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo društvene seje v nedeljo dne 17. aprila ob 7 zvečer v prostorih g. Toni Kostello. Voj. III se bo stalni društveni odbor in na razpravo pridajo važne zadeve. Bratje, pridite gotovo vsi.
 Zač. odbor.

Socialni klub v Clevelandu O. ima svoje redne seje vsak petek ob 8. uri zvečer na Clifton Str. 3

in za naravoslovce je zanimivo premišljevanje, kje in kako je prezimila, ker v domovini vendar ni poznala zime.

Napad.

Iz Gorice se poroča: Cetovodja pešpolka št. 27 Martin Bernhard, doma nekje iz Stajerske, je na mostu v Podgori napadel tovarniško delavko Ido Meyto in izvršil na nji hudodelstvo. Ker se je napadenka branila, ji je Bernhard prizadel take rane, da dekle, najbrž ne bo ozdravelo. Bernhard je potem zbežal, na begu pa je izgubil kapo in ta kapa ga je izdala. Bernharda so že zaprli.

Cela vas versko blazna.

Kdo bi verjel, da se v 20. stoletju more kaj takega zgoditi, kakor nedavno v portugalski vasi Montouru. Nekega starca je popadel krč, da so vsi mislili, da je umrl. Priredili so vse potrebno za pogreb. Poklicani vaški brivci bi bil moral navideznega starca umiti in preobleči. Ko pa je "mrtvec" prišel v dotiko z mrzlo vodo, se je prebudil ter začel zdihovati. Navzoči so stekli na cesto ter začeli vpiti, da je prišel hudič. Vseh se je lotila nekaka blaznost. Brivci jih je peljal v cerkev, se do nagega skelet ter izjavil, da je nadangelj, ki si ga je Bog izbral, da premaga hudiča. Zapovedal je celi zbrani občini, naj se ženske in moški do nazrega slečejo, ga molijo ter korakajo mimo njega. In ljudi je že prešinila taka ekstaza, da se mu ni nihče upiral. Končno je zapovedal nagim ženskam, naj gredo po rokah za njim na boj proti hudiču. In ta čudna procesija je obhodila celo vas. Škandal je bil seveda neopisno. Škof je dal cerkev zapreti. Mnogo vaščanov je neozdravljivo versko blaznih ter hodilo le nagi po vasi.

Smrt oderuha.

V Hazi blizu Vel. Varadina je živel živinski trgovec Ilja Marginec, ki je odiral s posojili in mešicami prebivalstvo tako, da je bila že skoraj vsa vas njegova, prejšnji posestniki pa berajoči. Neslavno pa so vdrli pomoči v njegovo stanovanje trije kmetje oboroženi s sekirami, in se preden je mogel oditi zgrabiti za revolver, so mu razklali glavo, nato pa ga toliko časa sekali, da ga ni bilo mogoče več spoznati. Potem so vzeli 1300 K gozdarine, menice in knjige pa so sežgali. Sicer so morilec orožniki že drugi dan izsledili, toda prebivalstvo jih blagruje, in je prav mogoče, da jih kmečki porotniki oprostijo.

Bratomor na smrtni postelji.

V občini Kurety na Ogrskem sta živila brata Ivan in Peter Guza zaradi neke zapuščinske tožbe v hudem sovraštvu. Posebno Ivan, ki bolega že dve leti za susec, črti svojega starejšega brata. Zadnji čas ga je bolezen položila v posteljo, iz katere ne vstane več. Ko je Peter zvedel, da mu je brat na smrtni postelji, pozabil je na sovraštvo ter pohitel k njemu, da se pomirita ter ga tolaži v zadnjih trenutkih življenja. Ko je pa vstopil v bratovo sobo, začuli so iz nje pok ter našli Petra ustreljenega ob bratovi postelji. Ivan namreč se na smrtni postelji ni mogel bratu odpustiti, temuč je snel puško s stene nad posteljo ter ga ustrelil. Morilca niso zaprli, ker se z vsakim dnem pričakuje njegova smrt.

Bogastvo jezuitov.

Pokojni minister Miquel je cenil premoženje jezuitov na 20 milijard. Bodisi, da je ta svota nekoliko prevelika ali premajhna, gotovo je le toliko, da ima jezuitski red samo v mestu Metz liš in zemljiše za 20 milijonov mark. Pred izgonom so imeli jezuiti v teh svojih hišah razne učne zavode in celo svoj bogoslovniško. Odkar pa so se morali jezuiti na Nemškem umakniti iz javnega "delovanja", oddali so svoje hiše in zemljišča državi in zasebnikom v najem. Država ima samo v eni hiši učiteljske in intendantov 16 voja, tako veliko je to poslopje. Toda zadnja leta so jezuiti, ki so imeli v svrhu uprave v Metz enega svojih patrov, sklepali najemniške pogodbe le na kratke dobe, ker so slutili, da se jim bliža čas, ko se zopet povrnejo k "uspešnemu delovanju" v Nemčijo, kar se je tudi izpolnilo z odpravo pariz.

POZOR ROJAKI!

Naznanjamo tem potom vsem onim, ki so se že oglašili in drugim, da imamo knjižice: "ŽRTEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", že gotovo. Od danes naprej nam je vsako naročilo dobro došlo in bo točno izvršeno. Cena knjižice s poštnino vred, je 25c.
 Uprav. "Gl. Ss".

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. št. 1207 PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo: "SOKOL"

Spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mitogobrojnem pristopu v člo društvo vabi vlnudno ODBOR. PUEBLO, COLO.

Ferdinand Petsche

576 W. 21. Street

JAVNI NOTAR.

Izvršuje vsa notarska dela; prevzame zastopstvo pri vsakokajihotihbah sodnih in c. k. austr. ogr. konzulatu. AGENT ZA VAROVANJA ZA ŽIVLJENJE, PROTI OGNJU IN TELESNEMU POŠKODOVANJU Vseskozi strokovnjasko in strogo pošteno postopanje v vsih slučajih Spričevala o tem na razpolago.

500 mož potrebuje za Rainerdovo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razposilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter star grape brandy po \$2.75 galon.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO. Priporočam rojakom svojo novo, epjo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; rialing 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$3.25 do \$2.75 gal.; slivovic po \$3 gal. Pri večjem naročilu dan popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKSHE

Box 77 Crockett, Cal.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloon" vedno sveže najfinije pijače "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena. Za obilen obisk se vlnudno priporoča:

MOHOR MLADIČ

617 S. Center Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

NARODNA DVORANA

587 S. Centre Ave.

je Slovonom najbolj priljubljena za vsakojake veselice, predavanja, ples, zborovanja itd. Nadalje pripravam slovenskemu občinstvu svoj lepo urejeni "SALOON".

JOSEF OBORNY, lastnik.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 692 Red in 373 Black

URBAN BRO'S

pogrebniški.

333 W. 15th. St. Chicago, Ill. CENA IN DOBRA POSTREŽBA

ZA ameriko patentirane

Harmonike, izvrstno delo, se dobe šuno pri Slovenon

John Golob

303 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

Novi izvanredni uspehi

Prof. Dr. E. C. Collinsa
 V ZDRAVLJSTVU.

Mnogi izmed naših rojakov, ki se služijo vsakdanji kruh ali pod zemljo ali v tovarnah, imajo v. prezgodnji grob, ker v boleznih ne iščejo pomoči tam, kjer bi jo dobili. Vsled slabega zdravljenja se njih sestav oslabi, boleznih se zastara-jo in postanejo neozdravljive.

Mili Rojaki! Redaj se vam bodo že oči odprle! Kdaj boste spoznali svojega dobrotnika?

Čitajte, kaj pišejo sami vaši rojaki o novih uspehih Profesora

Dr. E. C. Collinsa.

BARBERTON, OHIO, Jan. 27th 1904.

Velečeni gospod Profesor Collins! Trpel sem na bronhitičnem kataru, neprestanem kašlju kateri mi nidal pokoja noč in dan, da sem popolnoma oslabil, k temu pridružilo se je še neznosna bolezen na desnem boku mojih prs, mislil sem da bodem obnemogel. V tem položaju obrnil sem se na Vas Prof. Collins, našel sem Vas naslov v mnogih slovanskih listov da Vaša zdravila zamerjotvi celo istega, kateri ubupa nad svojim življenjem. Le en poskus v Vašim zdravilam katere sem pravilno po Vašem ukazu jemal, pripomogel mi je da sem popolnoma ozdravil.

J. Brigenl,

Člen društva of American Legion of Honor.

WESTON, COLO. Jan. 12th 1904.

Cenjeni mi Prof. Collins!

Bila sem upozorjena na Vaš cenjeni naslov gospod Prof. Collins, od ljudi kateri so se na Vas obrnili za pomoč ko so bili bolni. Ubogala sem jih in Vam Prof. Collins poslala natančen popis svoje bolezni, imela sem vratobol in trgalo me je po vsih udih. Poslal ste mi medicine, jemala sem jih po predpisu Vašem in v preteku 4 tednov sem popolnoma ozdravljena in smelo smem trditi da me je Prof. Collins obvaroval prezgodnje smrti, bila sem v istini na robu groba. Zatoraj se čutim dolžna se javno zahvaliti temu zdravniku, ker se čutim zdrava in sem srečna sedaj v krogu svoje družine. Za Vaš trud se srčno zahvalujem. Bog neč Vas blagoslovi!

Blježim Vaša hvaležna

Maria Baltazar.

Zahvala iz Canade.

Mr. Napoleon Trehan iz So. Faustin P. Qu., Canada piše sledeče: Dolgo let sem trpel na akutnem reumatizmom, primoran sem bil čuvati svojo posteljo, vžival sem različne medicine ali ni jedna mi ni pomagala. Moj prijatelj svetoval mi je, naj se na Vas obrnem, storil sem tako kakor mi je svetoval, mnenja da mi tudi Vi pomagati ne bodete mogli, ali po prvem zaužitju Vaših zdravil zapazil sem takoj da mi je bolje, in po rednem zaužitju, Vaših zdravil kakor mi je bilo predpisano sem popolnoma ozdravil, zakar Vam izražam javno moje srčno zahvalo.

Se-li hočete tu-di ozdraviti?

Pišite takoj ali se pa osebno oglasite pri Prof. Dr. E. C. COLLINSU in boste povoljno zlečeni.

Cele knjige svodeb bi se dale napisati o njegovem velikanskem uspehu v lečenju raznih bolezni, ker je on toliko ljudi ozdravil popolnoma, o čem mu spričujejo živeče primere t. j. njegovi bivši bolniki.

Može, žene, mladeniči in mladenke, ki trpite na notranji, glavni ali vnanji bolezni, poiščite si pomoč tam, kjer edino jo dobite, pri Prof. Dr. E. C. Collinsu.

Čas plati, čas trati, ne odkladajte!

Kdor sam ne more priti, naj takoj piše na to addresso:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
 140 W. 34th St., New York.

Tradne ure zjutraj od 10 do 5, ure popoldne. V sredo in petek do 8. ure zvečer. V nedeljo od 10. do 1. ure.

Yendorf Bros

SOLIDNA TRGOVINA Z OBLEKO.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14th Str.

Naša zaloga moških in mladeniških spomladnih in poletnih oblek je dogotovljena. Obleke najboljšega kroja po primerni ceni.

MOŠKE OBLEKE in povrsne spomladne sukne najlep- \$10.00
 sega kroja po
 MOŠKE OBLEKE iz najboljsega sukna in podlage naj- \$15.00
 novejše mode po
 OBLEKE ZA DECKE IN OTROKE, novomod- \$2.50 do \$7.50
 ne in izbornega kroja od

Pridi in prepričaj se sam. Solidna postrežba in za vsakega okusa cena so naš smoter.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14. St.

"Glas Svobode"

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.
Izdajatelj in urednik:
MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za Ameriko:
za celo leto ----- \$1.50
za pol leta ----- 75c

ZA EVROPO:
za celo leto --- kron 10
za pol leta --- kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in America; edited & published every Friday in the Slovenic language by **M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.**

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljatve je sledeči:

"GLAS SVOBODE"

563 Tarpot St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

••• DOPISI. •••

Iz Clevelanda, Ohio.

Vrabci na strelju čikajo že, da Laushe — ta preklicani notar (?) in bogsigavci kaj se vse — ai dosti pridla. Med onimi, katere je ta izzemalec poslal v šumo, sva bila tudi midva. Vsak izmed nas je moral plačati Laushetu \$12 za pot, v resnici pa je plačal on za vožnjo v šumo od vsacega le sedem dolarjev. V šumo dospelvi smo napravili pogodbo, da bomo plačevali za hrano in stanovanje mesečno po \$12, a tudi tu notri je vtaknil Laushe svoj nos. Nezahitevaje, preskrbel nam je dva "boarding-bosa" in dve dekli, čes, redite jih tepci, saj za drugega niste kot za trpeti za nas in naše korist. Da se je tu tudi "štemalo" prav po notah, ni nama treba se posebej povdarjati. Laushe je skrbel za vse ugodnosti svojih obiskov. Redno vsak mesec je pricapljal k nam in ostal pri nas po dva, tri, štiri dni in mnogokrat po celi teden. Mi bi slednjič tudi to spregledali, ko bi se nas ne začelo končno kar očitno sediti. Dva meseca nismo dobili nobene plače, vzlic temu, da smo morali vedno trdo delati. Najbolj pa nas je razdražilo upeljanje knjižic za plačevanje hrane. Kakor eni možj smo šli na straž in štrajkali skozi en celi mesec. Sloga je zmagala in Laushe je moral umaknuti svoje varovance. Kako spretno zna prebrsiti clevelandski notar (po božjem imenu!) varati svč, dokazuje tudi njegova zveza s farji. Naša šuma mu je bila za poravnanje njegovih dolgov, še na drug način pravcaito zlato polje. Poslal je namreč za nami v šumo farja, kojemu smo morali plačevati mož za možem po en dolar za vsako mašo, katere se je brala enkrat na mesec. Vseh delavcev skupaj nas je bilo 170, odnesel je torej vsakokrat \$170 iz šume. To je gotovo več, kakor židovsko-oderuško! Vsa ta sleparija nam je slednjič do skrajnosti presedala in uperli smo se nadaljnemu izzemljanju. Od farja smo zahtevali sicer le malega popusta, a bilo je vse zamam. Ko je neko nedeljo zopet prišel k nam v šumo, kjer smo delali, kuhali in spali in hotel začeti s svojimi ceremonijami v mali bajtici, smo se mu odločno postavili po robu. Predvsem smo mu dopovedovali da ga ne potrebujemo več v svoji sredi, a ko nas hotel in poslušati, zahtevali smo z ostrim glasom, da se mora obratiti iz bajte, sicer vrzimo njeza in njegovo "ristengo" na prsto. In, odkuril jo je svetobitnski, bizniški mož. Kdor bi hotel trdit, da ni preveč \$170 za eno samo mašo, je šuma in — ahen! Masljižene in nezahitjene pijavke, pa se ne bodo več masile z našimi, težko zasluženimi groši.

K. in P.

(Opom. ured.: Ta dopis je toliko pomembnejši, ker je clevelandski papirnata curja, zvana "Nova Do mošina", prinesla svojevrstno nelo — skrogotovo falsificirano — iz

javo v šumo poslanih delavcev, kako so zadovoljni z Laushetom kot preskrbovalcem služb. Vedno znova se nam dolazuje, da je farško hvališanje navaden humbug in to je, kar smo hoteli pribiti!)

Iz Rock Springsa, Wyo. nam piše rojak, g. Frank Korčanič, 30. marca ubilo je v tujakšnjem promokopu rojka Jerneja Šubic-Ranjki je prišel v Ameriko s celo pred par meseci in je bil ud tujakšnjega društva, katero mu je o-skrbelo pogrebne 2. aprila. Šubic zapuše v ti zemlji so dva brata in v stari domovini mater, tri brate in sestro. N. v. m. p. — Delo gre tukaj dobro izpod rok in smemo se ponasati celo z stalnim delom. Naše društvo tudi hitro napreduje; sedaj šteje preko 100 in še vedno se oglašajo novi člani.

"Banzaj"!

Pismo Njegovemu Velicanstvu Jacques Lebaudy-ju I., cesarju pesčene Sahare, vladarju velblodov in mul.

Ind'apolis, Ind., 31. marca 1904.

Zarko solne Tvoje slave, o Sire, ne razsvetljuje le Tvoje močne afrikanke države, najnovejšo "velosile", marveč pošilja svoje zlate žarke tudi preko visokega Himalaja v deželo rumenokozcev. Da, med Japonce Si me pošal kot Svojega poročevalca. Vse se klanja Tvojemu priporočilnemu pismu; vsi razumni politikarji in diplomatje mi silskajo roke; vse duri se, mi odpirajo zbog Tvojega slavnega imena mej iztočnimi Mongolci, ljubi mi saharški norec. Tvoje slike so razstavljene po vseh kavarnah Tokija. Velikanski časopis "Osaka-Asahi" je prinesel uvodni članek, poln simpatij do Tvoje afrikanke Majestete. Le Tebi sa imam zahvaliti, da sem bil že dvakrat povabljen v hišo japonskega admirala Togo-ja na riz in gliste. Iz tega razvidiš, kako hrepene vojujoči se Japonci po Tvojem zaveznem prijateljstvu.

Predno Ti pa sploh kaj svetujem, Ti hočem nekoliko opisati "Nippon državo". Japan tvorijo štirje veliki otoki in na podlagi tega zemljepisno zajamčenega dejstva, si ne moremo misliti japonske države, obstoječe iz samo treh ali pa celo petih otokov. Ako bi odsteli en otok, ali pa če bi pristeli še en otok zraven, ne bi bil več Japan, kateri mora imeti le štiri velike otoke, ako hoče sploh veljati kot zemljepisno znani Japan, in ako bi sedaj ne bilo Japana, tudi rusko-japonske vojske bi ne bilo — to je torej pravi vzrok vojne.

Moje študije na daljnem iztoku so me privedle do prepričanja, da je bila Japonska pred davnim časom slovenska, ali vsaj slovenska nasebina. To je bilo najbrže pred onim časom, ko so se vsi narodi pojavili v Aziji, odkoder so jo nekateri mahnilli proti Evropi. Da imam vsaj deloma prav s svojo trditvijo, hočem navesti par dokazov. Najsevernejši otok Japana se imenuje Jezo, in res so izpustili Rusi svojo "jezo" nad ničesar slutečim mestom Hakodate, menda zato, ker se jim ni zdelo to ime pristno slovenske korenine. Južno od Nippona leži tretji otok Sikoku, kar seve ni drugega kot "chič" oko. Zadnji, četrti otok ima baš nasprotno, nepoetično ime Kišiu, t. j. namreč otok "ki (je) usiv".

Med večja mesta se prštevata Tokio, Kioto, in vsak logično misleči človek bi mislil, da bodo sledila sedaj imena, kakor Otoki, Okito itd., toda vara se. Pač pa je polno mest, ki kažejo, da je japonski svet vulkaničen, da ima polno jam. Omenimo samo: "Taka-jama, To-jama, Fuj-jama, Hij-jama, Jami-gati, Ona-jama itd. Da Japoncev še ni obizlala germanska in anglosaksonska kultura vzlic vsem trditvam angleških in amerikskih čifutskih listov, dokazujejo: O-šema (1), Ta-šema, Ona-šema, Taka-šema, Naga-šema, Kumara-šema, Sim-šema; dalje: Juri, Kolovrati, Čukiraki in še mnogo drugih.

Kar se tiče naroda japonskega, Ti poročam sledeče: Japonci so hoteli, biti sami zase, in da bi jih nihče ne razumel, izmislili so si svoj jezik, namreč "japonski", katerega tudi zelo dobro govore. Pisava tega jezika je pa tako težka, da si vsak Japonce pokrvari oči in postanejo mu take, kakršne si pa najbrže že zapuši pri naših Japoncih. Seveda je to dejstvo na drugi strani velike važnosti, ker ga ni Japonci, ki bi tako lahko zatajali svojo mater — ravno rad, oči ne. Kako

drugod, se tudi Japonci dele v dva spola, v moški in ženski. Žene imajo tako malej nežne nožice, da je palec vsakega ruskega kozaka približno poltretjikrat večji. Po-zdravljajo se z "Banzaj!" kakor Amerikanci s "Hallo!", ali pa s stajkom: "Si že jedel riž?", seveda izrečejo te besede v japonskem jeziku, kajti, če bi mu rekel to po slovensko, bi Te gledal Japonce ravno tako čudno, kakor tele, kateremu bi čital Sofoklejevo dramo "Anti-gono".

Posročilo se mi je slednjič tudi se, da sem bil sprejet pri Tvojem kolegu Mutsuhito. Govoril sem z njim v slovenskem jeziku, a on mi je odgovarjal v japonskem in vendar sva se prav dobro razumela. Z internacionalno mimiko me je končno vprašal, ako bi mu hotel Ti poslati dobrega diplomata in politikarja. Lahko mu ustrežeš, dragi mi saharški cesar, toda ne pošiljaj mu kamele in osla, ker teh ima slavni Mikado itak že preveč za svojim dvoru.

Gotovo komaj čakaš poročil o rusko-japonski vojski. Rusi imajo zraven Japoncev še mnogo drugih sovražnikov, ki se bojujejo na njih strani. Londonski "Times" in "Daily Cronicle", sta n. pr. že večkrat razdajala in potopila vse rusko brodovje pred Port Arturom ter sta pred nosom portarturških baterij izkrecala japonsko vojaštvo v Mandžurijo. "New York Herald" in njegovi "Special-Cable Service — odjemalci" so že trikrat zasedli Port Artur, brez da bi privoščili le enemu Rusu ubežati: "Chicago American" je prišel, videl ter premagal Ruse, kakor Julij Cezar Galijce; "Indianapolis Morning Star" ima veliko vojsko, okoli 1.000.000 Japoncev razpostavljenih od Chemulpe do Vladivostoka, s kjoj namerava požreti vso Rusijo. Tržaki "Piccolo" in dunajska "Fraj Pressa" (Neue Freie Presse) sta utjela generala Kuropatkina, prejko je dospel v Tomsk — in zdaj ga imata že zvezanega v Tokiju! Rimska "Sentinela" in berlinski "Anzaiger" sta pripeljala Japonce celo do Uraia. Končno Ti ne smem zamolčati še enega "čudeža", kojega ne more noben "krivovrec" utajiti namreč, da je pokojni "Retvizan" zopet vstal iz morja ter se krvavo masčeval nad japonskimi čolni za svojo smrt.

To je kratko moje poročilo o naj-novejši modernji vojski na "papirju", ki ga pošiljam potom "Marconi Telegraph Cable Co." Tvojem Velicanstvu, o Jacques! Zajedno Ti tudi svetujem, ne kupuj "starih" uniform Viljenovih pikeljhaubarjev in ne starih avstrijskih topov. Ko boš Rusiji napovedal vojsko, poskrbi si še germansko in anglosaksonsko čifutsko časopisje, da boš — "zmagal (!)". — Končno Ti priporočam v odklikovanje londonsko in new yorsko "moto", reuterjev biró in "Prešo" ter vse "generale" z redom "hudiceve laži in sovrastva". Dalje Ti priporočam v odklikovanje vse ameriksanske Poljake in njih "katoške organizacije" z redom japonskih "Si-usi" za njihove simpatije z Japonci; toda vse to prav hitro, kajti kmalu prično grometi ruski topovi, pred kojimi bodo trepetali ne le Japonci, ampak vsi sovražniki Slovanstva. Učenece slavnega Murajeva, general Kuropatkin je že dospel v tabor ruski na daljnem iztoku in kmalu bo poglal Japonce "knajpat" v morje; pregнал jim bo enkrat za vselej rumeno "mrzlico" do Rusov. Do tedaj Ti pa kličem: "Vive la Slo-vane!"

Poleg dunajskega Ahasvera Juvenalis

B. K. SIMONEK
ZOBOZDRAVNIK
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Tel.: Morgan 438.

Ako hočeš imeti fine slike, idi k fotografu
LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

NAZNA NILO.

Cast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicago, Ill., kakor tudi drugim Slovincem po Zed. državah, da sem otvoril lepo urejeni

Saloon,

Kjer točim vedno sveže pivo, in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke in biljar na razpolago.
Jacob Koprivec
25th St. No. 56
Chicago, Ill.

F. J. SKALA & CO
320-322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Posiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjavanje denarja in vrednostnih stvarij po celom svetu, sesedno v Avstro-Ogrski in Zed. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedišine.
Zastopnik družb: bremske, hamborske, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorske — vojne čite. V New Yorku in ostalih evropejskih pristaniščih sprejemo potnike naše zastopniki. V slučajih zadržica oziroma zaprek potnikov, obrnito se na vas.

sel. Toda može zdravega misle-nja mu ne verujejo, niti se nanj ne ozirajo. On je kakor bolha; vidiš ga, a ko hočeš prst položiti nanj, izgine! V svojih časnikih se predstavljajo kot nekakega Mojzesa organizovanih delavcev in kot tak, zbira okoli sebe vsakovrstne delavske izdajice in brezčasne propalice, nekdanje volitelje delavskih zadrug. Le tupatam se vsede tudi kak pošten človek še na njegove limanice, ki se, seveda ne zaveda klasičnega boja, pač pa spoznava, da je delavec potreben politični boj. Takli ljudje imajo zelo kratak pogled v delavsko gibanje. Oni kar požirajo lepe in priliznjene besede Hearsta v njegovih časnikih napram organizovanim delavcem; ne vedo pa, kako izdajalsko postopa ravno isti Hearst proti zamorskim delavcem na jugu, kjer jih je pomagal oropati vsega volilnega prava. Postavil se je odločno na stran kapitalistov, da bi se tako osiguraj njih glasove na dan volitve. Niti besedice ne zgublja tam v korist tlačeni delavcev in izkoriščenih, nedoraslih otrok. Famozne postave v Alabami, severni in južni Karolini ter Georgiji so mu svete. Vzlic temu pa ga vžiti tihotapci á la Darrov et consorti vsiljujejo delavcem za voditelja. Hearst ni ne žaba, ne pič. Barv pa poseduje več kakor sam kameleon. V vsaki državi se pokaže v drugi luči. Socialisti so si stavili v nalogo ga pred delavci razkrinkati, njim je Hearstov vršič in vse puhle obljube, kratko galo nič!

ZAHVALA.

Za vaestransko mi izkazano so-čutje povodom smrti in za polno-številno sprematvo k večjemu počitku moje preljubljenе žene, gospe Horvat, izrekam tem potom vsem delegatom S. N. P. J. svojo najiskrenejšo zahvalo.

John Horvat.
Chicago, Ill. 8. aprila.

ROJAKI! Slišali ste že mnogo o nesrečni družini rojaka Vilika v Washingtonvillu, O. Kdor misli priskočiti tu na pomoč, makari s še tako malim zneskom, naj stori to hitro. Darove sprejema tudi UPB. "GL. SV".

Slovenska babica.

Ako želite imeti pri porodih zanesljivo, skušeno babico, obrnite se na **Marijo Bazaj Lotrič**, 649 W. 18th Pl. Ona poseduje 18letno skušnjo, poleg spričevala v svoji stroki.

Pozor!

Kaj pustiš od nevednih zobo-zdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pust si jih zaliti s zlatom ali srebrom kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK
ZOBOZDRAVNIK
544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Tel.: Morgan 438.

Ako hočeš imeti fine slike, idi k fotografu
LIEBICH-u
80-86 Euclid Ave.
Cleveland, Ohio.

NAZNA NILO.

Cast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicago, Ill., kakor tudi drugim Slovincem po Zed. državah, da sem otvoril lepo urejeni

Saloon,

Kjer točim vedno sveže pivo, in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke in biljar na razpolago.
Jacob Koprivec
25th St. No. 56
Chicago, Ill.

F. J. SKALA & CO
320-322 W. 18. ulica

ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Posiljanje denarja, izmenjevanje tujih denarjev, izterjavanje denarja in vrednostnih stvarij po celom svetu, sesedno v Avstro-Ogrski in Zed. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedišine.
Zastopnik družb: bremske, hamborske, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorske — vojne čite. V New Yorku in ostalih evropejskih pristaniščih sprejemo potnike naše zastopniki. V slučajih zadržica oziroma zaprek potnikov, obrnito se na vas.

C. G. FOUCEK

586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.

Najboljša česko-slovanska lekarna v Čikagu

V nji se nahaja tudi pošta, kjer je mogoče pošiljati novce po vsi Amerki in v Evropo. Prodaja znamk in sprejemanje priporočenih pisem. Odprto po dnevni in ponoči.

Brzobjavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčegi in drugo na vse strani Zed. držav.

V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivce, vsak večer od 6. do 7. ure; Dr. Štulik od 10. do 12. dopoldne in od 7.-9. zvečer; Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čunat.

Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se vam bode.

Novoletne obleke in površniki -overcoats,-

najnovejše mode, najnovejšega sukna in dobrega kroja.

Ni zavoda v Chicagu kateri bi imel lepo in večjo izber, kakor jo dobite pri nas za ceno od \$7.50 do 25.

Moški moderni klobuki,

mehki in trdi, vseh najnovejših mod, fabrikatov in barv, jamcent:

\$1.45, \$1.95,
\$2.45, \$3.00.

ODÉVNI ATLAS

SPOLEČNOST

južno-zahod. vogel Blue Island Avenue in 18. ulice.

JELINEK in MAYER, lastnika

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom! Gold filed, jamčeni za 20 let. Kolesovje na razpolago Elgin ali Waltham. Zdaj samo

\$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilec.

Jacob Stonich
89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure: od 9. zjutraj od 1. do 2. in od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave: od 10-12 dopoldne in od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlične zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLOVAN K SLOVANU!

LETO JE TU!

Nasa bogata zaloga unijskih — najmodnejših oblek in površnikov je popolna. Vsa obleka je izdelana od unijskih krojačev in so najmodnejše in najlepše na trgu. Pri nakupu oziroma naročilo te nove zaloge smo dali posebno pozornost na to, da bi te naše obleke najdalje v modi ostale in da bi cenj odjemalcem, kakor smo dosedaj, tudi v bodoče ugajali. Cene naših oblek in površnikov so

OD \$6.00 DO \$20.00

Izvolite si naročiti najmodnejšo obleko ali površnik? Nasa večletna skušnija v tem poslu vam jamči, da vam napravimo po vaši volji in okusu obleke in površnike iz naše velike zaloge vsakovrstnega domačega ali importiranega sukna za tako nizko ceno, kakor nikjer drugod. Naročnim obleka ali površnik od \$12.00 naprej.

J. J. DVORAK & Co.

UNION CLOTHIERS — TAILORS.

598-600 BLUE ISLAND AVE.

Govorimo slovensko. Vprašaj po številki 10

Slovenska Narodna Podporna Jednota

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONIČ, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
I. tajnik: FRANK MEDICA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
Pom. tajnik: FRANK PEPEČIČ, 563 Troop Str., Chicago, Ill.
Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
Nudzor: DAN BADOVINAC, P.O. Box 193 La Salle, Ill.
Aiki: MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.;
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
Porotni odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
Bolniški odbor: JOHN VERČAČ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj-blagovola društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Frank Medica; denarne posiljave pa blagajniku Frank Klobučarju.

NAZANILLO.

Iz urada I. tajnika S. N. P. J. V par dneh bom razposlal na vsa društva S. N. P. J. zdravniška sprave in prosim, da se mi ista od društvenega zdravnika izpopolnijo kar najhitroje vrne. Zajetno naj pošlje zastopnik vsakokaterega društva po 1 dolar vstopnine od vsakega člana na blagajnika Frank Klobučarja in mene o tem obvesti. S 1. majem razposljam tudi prvi asement za bolno podporo in usmrtnino. Frank Medica, prvi tajnik S. N. P. J.

Petrova skala.

V. K. iz Rima, 25. nov. XII.

Kdor vstopi v cerkev sv. Petra pri glavnih vratih, naj gre na zadnjo stran baldahina, ki je obrnjena proti koru in naj od tam začne ogledovati grbe na mramornatih podstavkih pozlačenih bronastih stebrov. Teh grbov je osem. Na gorenjem koncu grba je napravljen dekliški glava, ščit v grbu pa je napravljen kakor ženska prsa in ženski trebuh. Obraz, prsa in trebuh pa so na vsakem grbu drugača, ker predstavljajo posamične faze zapeljavanja, nosečnosti in poroda.

Na strani proti koru je začeti pri desnem stebri in od tam je iti na levo. Vsek podstavke stebrov ima dva grba, in sicer se vrste te podobe tako-le:

1. podoba: Devica z mrtim, blagim obrazom, ki izraža milino in nedolžnost.
2. podoba (na fasadi drugega, proti koru obrnjenega stebra): Dekle je zapeljano — obraz izraža strah, da postane noseča.
3. podoba (na stranski fasadi drugega stebra): Prve bolesti nosečnosti.
4. podoba (na zunajni strani tretjega stebra): Krči pred porodom (to je umetniško najznamenitejša reprodukcija fiziološke in psihološke drame).
5. podoba (na tretjem stebri): Porod.
6. podoba (na četrtem stebri): Dete, ki se smehljiva življenje in papežu — očetu v srcu.
7. podoba (na četrtem stebri): Reakcija po porodu.
8. podoba (na prvem stebri na strani): Obupanje zapuščene zapeljanke.

Na noge, klerikali! Vzemite kladiva v roke in razbite Berninijeve umotvore, če imate pogum. In dementirati nas tudi ne morete, zakaj, če bi se le kihali upali, priobčimo fotografije.

Orbis ruit — je zaklical neki v Rimu živeči duhovnik slovenskega rodu, ko sem mu pokazal Berninijevo ovekovečenje morale papeža Urbana VIII.

Ko pa sem ga vprašal: Kako more človek, ki pozna ta zgodovinski dogodek, v tej cerkvi še opravljati kako pobožnost, mi ni mogel ničesar odgovoriti.

XIII.

Vse življenje mi družega kakor razvijanje. Tudi človeštvo v celoti se ne prestopa razvija iz slabih v boljše razmere. To se vidi zlasti jasno v zadnjem veku. Dobili smo železnice, brzojare, telefone, serum-injekcije, Röntgenove žarke itd. itd. Veda je posvetila v nekdanje popolnoma nerazumljive pojave nature in kar je bilo časih čudež, to poznamo danes popolnoma natančno. Marsikaka za večne čase narejena naprava se je podrla; marsikaj, kar je bilo sveto, je postalo mulik, kateremu se otroci smejejo.

Poziv na društvenike "Triglava"
 Vsi člani društva "Triglava" se s tem uljudno pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo društvene seje v nedeljo dne 17. aprila ob 17 zvečer v prostorih g. Toni Kostello, Vo. III se bo stalni društveni odbor in na napravo pridejo važne zadeve. Bratje, pridite gotovo vsi.

Zač. odbor.

Socialni klub v Clevelandu O.
 ima svoje redne seje vsak petek ob 8. uri zvečer na Clifton Str. 13

in za naravoslovce je zanimivo premišljevanje, kje in kako je prezimila, ker v domovini vendar ni poznala zime.

Napad.

Iz Gorice se poročila Četovodja pešpolka št. 27 Martin Bernhard, doma nekje iz Stajerske, je na mostu v Podgori napadel tovarniško delavko Ido Mevto in izvršil na nji hudodelstvo. Ker se je napadenka branila, ji je Bernhard prizadejal take rane, da dekle najbrž ne bo ozdravelo. Bernhard je potem zbežal, na begu pa je izgubil kapo in ta kapa ga je izdala. Bernhardsa so že zaprli.

Cela vas versko blazna.

Kdo bi verjel, da se v 20. stoletju more kaj takega zgoditi, kakor nedavno v portugalski vasi Montouru. Nekega starca je popadel krč, da so vsi mislili, da je umrl. Priredili so vse potrebno za pogreb. Poklicani vaški brivci bi bil moral navideznega starca umiti in preobčiti. Ko pa je "mrtvec" prišel v dotiko z mrzlo vodo, se je prebudil ter začel zdihovali. Navzoči so stekli na cesto ter začeli vpiti, da je prišel hudič. Vseh se je lotila nekaka blaznost. Brivci jih je peljal v cerkev, se do nagega stekel ter izjavil, da je nadanatelj, ki si ga je Bog izbral, da premaga hudiča. Zapovedal je čeli zbrani občini, naj se ženske in molki do nagega slečejo, ga molijo ter korakajo mimo njega. In ljudi je že prečimila taka ekstaza, da se mu ni nihče upiral. Končno je zapovedal nagim ženskam, naj gredo po rokah za njim na boj proti hudiču. In ta čudna procesija je obhodila celo vas. Škandal je bil seveda nepopisen. Škof je dal cerkev zapreti. Mnogo vaščanov je neozdravljivo versko blaznih ter hodijo le nagi po vasi.

Smrt oduhera.

V Baji blizu Vel. Varadina je živel živinski trgovec Ilija Marginec, ki je odiral s posojili in medicini prebivalstvo tako, da je bila že skoraj vsa vas njegova, prejšnji posestniki pa beračijo. Nedavno na so vdrli pomoči v njegovo stanovanje trije kmetje oboroženi s sekirami, in se preden je mogel oduheru zgrabiti za revolver, so mu razklali glavo, nato pa ga toliko časa sekali, da ga ni bilo mogoče več spoznati. Potem so vzeli 1300 K gotovine, monice in kurtije pa so sezgali. Sicer so morlice orožniki že drugi dan izsledili, toda prebivalstvo jih blagruje, in je prav mogoče, da jih kmečki porotniki oproste.

Bratrom na smrtni postelji.

V občini Kurty na Ogrskem sta živela brata Ivan in Peter Guga zaradi neke zapušćinske tožbe v hudičnem sovraštvu. Posebno Ivan, ki boleha, že dve leti za sušico, črti svojega starejšega brata. Zadnji čas ga je bolezen položila v posteljo, iz katere ne vstane več. Ko je Peter zvedel, da mu je brat na smrtni postelji, pozabil je na sovraštvu ter pohitel k njemu, da se pomirita ter ga tolaži v zadnjih trenotkih življenja. Ko je pa vstopil v bratovo sobo, začeli so iz nje pokter mašči Petra ustreljenega ob bratovi postelji. Ivan namreč se na smrtni postelji ni mogel bratu odpustiti, temuč je snel puško s stene nad posteljo ter ga ustrelil. Morilca niso zaprli, ker se z vsakim dnem pričakuje njegova smrti.

Bogastvo jezuitov.

Pokojni minister Miquel je cenil premoženje jezuitov na 20 milijard. Bodisi, da je ta svota nekoliko prevelika ali premajhna, gotovo je le toliko, da ima jezuitski red samo v mestu Metz hiš in zemljišč za 20 milijonov mark. Pred izgonom so imeli jezuiti v teh svojih hišah razne učne zavode in celo svojo bogoslovničo. Odkar pa so se morali jezuiti na Nemškem umakniti iz javnega "delovanja", oddali so svoje hiše in zemljišča državi in zasebnikom v najem. Država ima samo v eni hiši učiteljske in-intendanco 16 voja, tako veliko je to poslopje. Toda zadnja leta so jezuiti, ki so imeli v svrhu uprave v Metz enega svojih patro, sklepal najemniške pogodbe le na kratke dobe, ker so slutili, da se jim bliža čas, ko se zopet povrnejo k "uspešnemu delovanju" v Nemčijo, kar se je tudi izpolnilo z odpravo parg. 2.

POZOR ROJAKI!

Naznanjamo tem potom vsem onim, ki so se oglašili in drugim, da imamo knjizice: "ZRITEV RAZMER" ali "ZAPISKI KRANJSKEGA KAPLANA", že gotovo. Od danes naprej nam je vsako naročilo dobro došlo in bo točno izvršeno. Cena knjizic s poštnino vsak 25c.

Uprav. "Gl. Sv."

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vas svoje ude, da se zanesljivo udeležite zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. št. 1207 PUEBLO, COLO

Bratsko društvo: "SOKOL"
 spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. **Društveni zdravnik** je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.
 K mnogobrojnem pristopu v člo društvo vabi vljudno **ODBOR.** PUEBLO, COLO.

Ferdinand Petsche

576 W. 21. Street

JAVNI-NOTAR.

Izvršuje vsa notarska dela; prevzame zastopstvo pri vsakojakih tožbah in tujih in c.k. austr. ogr. konzulatu.

AGENT ZA VPROVANJE ZA ŽIVLJENJE, PROTI OGNJU IN TELESNEMU POŠKODOVANJU
 Vsakozki strokovnjasko in strogo pošteno postopanje v vsih slučajih. Spricevala o tem na razpolago.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Whisky piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

Razposilja staro belo in staro črno vino po 50 centov, ter star grape brandy po \$2.75 galon.

ANTON KRIZE,
 OAT HILL, NAPA CO. CAL.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, epo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farme Hill Girt Winery. Dobro črno in belo vino po 35 do 45 centov galon; staro belo ali črno vino 50 centov galon; risling 55c. Kdor kupi manj kot 50 galonov vina, mora dati \$2 za posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal.; slivovic po \$3 gal. Pri večjem naročilu dam popust.

V mnogobrojna naročila se priporočam

STEFAN JAKŠE
 Box 77 Crockett, Cal.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloon" vedno sveže najfinejše pijače— "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsacemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrelba zagotovljena.
 Za obilen obisk se vljudno priporočam:

MOHOR MLADIČ
 617 S. Center Ave. blizu 19. ulice CHICAGO, ILL.

NARODNA DVORANA

587 S. Centre Ave.

je Slovanom najbolj priljubljena za vsakojake veselice, predavanja, plesse, zborovanja itd. Nadalje priporočam slovenskemu občinstvu svoj lepore urejeni "SALOON",

JOSEF OBORNY, lastnik.

Anton Sukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. **TELEFON 692 Red in 373 Black**

URBAN BRO'S

pagrebni.

393 W. 18th St. Chicago, Ill.

CENA IN DOBRA POSTREŽBA

Za ameriko-patentirano

Harmonika,

izvrstno delo, se dobe samo pri Slovenen

John Golob

303 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

Novi izvanredni uspehi

Prof. Dr. E. C. Collinsa

V ZDRAVILSTVU.

Mnogi izmed naših rojakov, ki si služijo vsakdanji kruh ali pod zemljo ali v tovarnah, hitlo v prezgodnji grob, ker v boleznih ne iščejo pomoči tam, kjer bi jo dobili. Vseled slabega zdravljenja se njih sestav oslabi, boleznice zastarajo in postanejo neozdravljive.

Milli Rojaki! Kedaj se vam bodo že oči odprle! Kedaj boste spoznali svojega dobrotnika?

Čitajte, kaj píšejo sami vaši rojaki o novih uspehih Profesora

Dr. E. C. Collinsa.

BARBERTON, OHIO, Jan. 27th 1904.

Velescenjeni gospod Profesor Collins!

Trpel sem na bronhičnem kataru, neprestanem kašlju kateri mi nidal pokoja noč in dan, da sem popolnoma oslabelel, k temu pridružil se je še ne znosna bolezen na desnem boku mojih prs, mislil sem da bodem obnemogel, tem položaju obrnil sem se na Vas Prof. Collins, našel sem Vas naslov v mnogih slovanskih listov da Vaša zdravila zamorejtem celo istega, kateri ubupa nad svojim življenjem. Le en poskus v Vašim zdravilam katere sem pravilno po Vašem ukazu jemal, pripomogel mi je da sem popolnoma ozdravil.

Vaš udani

J. Brignel,

Chlen društva of American Legion of Honor.

WESTON, COLO., Jan. 12th 1904.

Cenjeni mi Prof. Collins!

Bila sem upozorjena na Vaš cenjeni naslov gospod Prof. Collins, od ljudi kateri so se na Vas obrnili za pomoč, ko so bili bolni. Ubogala sem jih in vam Prof. Collins poslala natančen popis svoje bolezni, imela sem vrtolob in trgalo me je po vsih udih. Poslal ste mi medicine, jemala sem jih po predpisu Vašem in v preteku 4 tednov sem popolnoma ozdravljena in smelo smem trditi da me je Prof. Collins obvaroval prezgodnje smrti, bila sem v istini na robu groba. Zato raj se čutim dolžna se javno zahvaliti temu zdravniku, ker se čutim zdrava in sem srečna sedaj v krogu svoje družine. Za Vaš trud se srčno zahvalujem. Bog neč Vas blagoslovil!

Bilježim Vaša hvaležna **Maria Baltazar.**

Zahvala iz Canade.

Mr. Napoleon Trehan iz So. Faustin P. Qu., Canada piše sledeče: Dolgo let sem trpel na akutnem reumatizmom, primoran sem bil čuvati svojo posteljo, žilival sem različne medicine ali ni jedna mi ni pomagala. Moj prijatelj svetoval mi je, naj se na Vas obrnem, storil sem tako kakor mi je svetoval, mnenja da mi tudi Vi pomagati ne bodede mogli, ali po prvem zaužitju Vaših zdravil zapazil sem takoj da mi je bolje, in po rednem zaužitju, Vaših zdravil kakor mi je bilo predpisano sem popolnoma ozdravil, zakar vam izražam javno mojo srčno zahvalo.

Se-li hočete tu-di ozdraviti?

Pišite takoj ali se pa osebno oglasite pri **Prof. Dr. E. C. COLLINSU** in boste povojno zlečeni.

Cele knjige svedoč bi se dale napisati o njegovem velikanskem uspehu v lečenju raznih bolezni, ker je on toliko ljudi **ozdravil popolnoma**, o čem mu spričujejo živeče primere t. j. njegovi bližnji bolniki.

Može, žene, mladeniči in mladenke, ki trpite na notranji, glavni ali vnanji bolezni, poiščite si pomoč tam, kjer edino jo dobito, pri Prof. Dr. E. C. Collinsu.

Čas plati, čas trati, ne odkladajte!

Kdor sam ne more priti, naj takoj piše na to adresso:

PROF. DR. E. C. COLLINS,
 140 W. 34th St., New York.

Tradne ure zjutraj od 10 do 5. ure popoldne. V strodo in petek do 8. ure zvečer. V nedeljo od 10. do 1. ure.

Yondorf Bros

SOLIDNA TRGOVINA Z OBLEKO.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14th Str.

Naša zaloga moških in mladeniških spomladnih in poletnih oblek je dogotovljena. Obleke najboljšega kroja po primerni ceni.

MOŠKE OBLEKE in površne spomladne sukne najlepšega kroja po \$10.00
MOŠKE OBLEKE iz najboljšega sukna in podlage naj-novejše mode po \$15.00
OBLEKE ZA DEČKE IN OTROKE, novomodne in izbornega kroja od \$2.50 do \$7.50

Pridi tu prepričaj se sam. Solidna postrelba in za vsakega čraka omna so nas smotere.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14. St.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Pisal F. R. XXIII.

— Zakaj mi nista priskočila na pomoč? se je srdil opat. Lepa junaka, ki ju navaden hlapec užene.

— Premilostni gospod opat, je dejal pripovedovalec, midva nisva razbojnika. Glogvic je bil dolžan dati Rovanu zadoščenje. Sicer pa Rovani ni hlapec, nego svobodni mož in če je bil vreden, nositi Vaš prapor, premilostni gospod opat, potem mu mora vsak vitez in sam vojvoda dati zadoščenja.

— In kaj je bilo potem? je vprašala vojvodinja.

— Rovani je stopil pred mene in pred mojega tovariša in dejal, da nama je na razpolaganje.

— In vidva sta to hvaležno odklonila? se je rogala opat.

Pripovedovalec je nekoliko zarudele. Opatovo očitjanje ga je speklo.

— Odklonila, da, premilostni gospod opat, je rekel z odločnim povdankom. Nama ni Rovani nikakega zadoščenja dolžan in midva njemu čudi ne, ker nisva bili pri tisti dogodbi na pristavi udeležena. Kar sta mela Glogvic in Rovani, to sta viteško poravnala in to naju nič ne briga. Sicer pa je samo časno za Rovana, da se je hotel tudi z nama bojevati, dasi je imel več ran in prebodeno roko.

Opat ni odgovoril, nego mrkih pogledov zrl predse v tla, pripovedovalec pa je nadaljeval:

— Ponesla sva Glogvica na grad, ker je bilo sem najbližje. Rovani je naju spremil do vrat. Tu se je poslovil. Dejalo je, da je vsakemu na razpolaganje, kdor želi od njega zadoščenja.

V dvorani je zavladala tišina. Vsi so bili zaglobljeni v svoje misli, in nihče se ni zmenil za mrliča.

Čez nekaj časa je vstala Margareta. Pokleknila je poleg postelje in opravila kratko molitev, potem pa odšla. Kmalu so ji sledili tudi drugi. Posli so prinesli nekaj govejih svec in jih postavili kraj postelje, potem pa tudi odšli. Mrlič je ostal sam in zapuščen.

XXIV.

V zatiškem samostanu je smrt Pavla Glogvica provzročila netako paniko, zlasti ker je bil Rovani napovedal, da tako, kakor z Glogvicem, obračuna z vsemi, ki so se udeležili orgije na samostanski pristavi.

Velikaši, ki so se mudili kot gostje in opatovi varuhi v samostanu, so nagovarjali opata, naj udari z oboroženo silo na smreško graščino in naj se polasti Rovana, velikaši bodo že preskrbeli, da Rovani ne bo živ ujet. Toda opat ni pritril temu načrtu, ker je vedel, da bi se zem provzročil splošen kmetijski punt.

— Tako daleč naših kmetov se nisimo pokristijanili, da bi imeli z njimi početi, kar bi hoteli, tako je opat posluševal velikaše. V tem krautjem kmetu tiči še mnogo paganske duha, nekaj ponosa in upornosti. To sicer ni več, kar je bil nekdanj. Časih je bil kakor volk, če se mu je zgodila kaka krivica, zdaj smo mu vtepli že precej kristijanskega duha sužnosti. Tako daleč pa ga le še nimamo, da bi poljubljaj bič, s katerim se ga tepe. Čez nekaj stoletij bo drugače. Tedaj se bo kakor pes plazil pred vsakim duhovnikom, ali dotlej bo treba še mnogo dela. Kmetje imajo v Rovani neomejeno zaupanje, in če bi se mu kaj zgodilo, bi to mi krvavo plačali.

Velikaši so sprevideali, da ima opat prav in zadovoljni so bili, ko jim je opat povedal, da že ima natančen in zanesljiv načrt, kako se na tilnem odkrižu Rovana.

Predvsem je opat dovolil zatiškimi menihovi, da so smeli zopet svobodno hoditi iz samostana. Svojim pfrvečencem med menihovi je naročil, naj hodijo med ljudi in naj jih pomirijo glede dogodkov na pristavi, obenem pa naj jih naščijejo proti Rovanu.

Menili so bili nove svobode silno vesel. Pogrešali so jo težko in njihova nezadovoljnost je bila velika, kajti molili in delali jih ni veselilo. Komaj je opat razglasil svojo odredbo, so se menihovi kar vrnili iz samostana. Hodili so po hišah in po kmetmah, povivali sele noči in se časih s kmetičskimi fanti tudi spoprijemali in pretepali. Živel so divje in razuzlano, in četudi se je marsikdo s krvavo glavo vrnal iz samostan, se vendar niso čisto nič premenili. Matere so začele strože paziti na svoje hčere in mojele na svoje fene, ali vrlc temu se je zgodilo marsikako nasilstvo.

dasl so menili zopet vtilhotapili več žensk v samostan in jih kar tam pridržali. Da tako početje kmetov ni pomirilo, nego še bolj razdražilo, je imevno. Obenem je pa tudi opat najel dva tuja, v zatiškem okraju nezna- na vojsčaka, ki sta bila samo njemu na razpolaganje in sta dobivala samo od njega ipovejja. Prebivalci samostana se za ta dva nemška vojsčaka, ki sta prej služila celjskemu grofu, niso dosti menili in nihče se ni brigal, kod da hodita in kaka naročila imata. Navadno sta popoldne zapustila samostan in se vrnila šele pozno ponoči.

Če je opat mislil, da ga bodo sedaj v borbi proti Rovanu podpirali tudi tisti menihovi, ki so bili sicer njegovi nasprotniki, je bil v zmoti. Prijor Markvard je sam hrepenel, da postane opat in je novo svobodo, katero je opat podelil samostancem, porabil v to, da je začel na svojo roko tajno vojvako proti opatu. Sedaj je mogel zopet stopiti v zvezo s svojimi prijatelji v Ljubljani, z vicecednom in z grofom Ortenburskim in delati priprave, da odstrani opata.

Pri tem je predvsem računal na Rovanova pomoč. Rovani je bil pravi mož, ki je mogel nastopiti proti opatu, in zato je prijor Markvard kar prežal na priliko, da se snide z Rovanom. A trajalo je dolgo, predno se je ta prilika pomudila. Rovani je namreč moral paziti na svojo varnost, kajti če bi ga bili opatovi velikaši v roke dobili, bi ga bili brez usmiljenja pobili.

Nekoga večera pa se je prijorju Markvardu vendar posrečilo, da je našel na Rovana. Markvard se je iz St. Lamberta peš vračal v Zatičino, ko sta prijezdila Rovani in njegov prijatelj Matija.

Matija je že od daleč spoznal prijorja in ker ni bilo daleč naokoli videti človeka, se je ustavil, da bi se s patrom Markvardom malo pošalil.

— Halo, prečastiti gospod, je Matija ogovoril Markvarda, po čem so pa zdaj odpustki? Kakor veste, imam zdaj jaz vojsko s samostanom. Če bi se mi kaj primerilo, bi šel gorak v pekel, zato moram dobiti nekaj odpustkov.

— Tebi tudi odpustki ne bi nič pomagali, je osorno odgovoril prijor. Ti si že zapadel hudici.

Matija pa je osorni odgovor prijorjev razlabil in zato je tudi osorno odgovoril.

— Pojdem pa v Rim po odpustke. Rovani pravi, da se v Rimu za denar vse dobi. V pekel pa ne maram iti. Da veste! In zato ne maram iti, ker je doli preveč zatiških menihov. Jaz teh menihov že na temu svetu ne morem videti, kaj še da bi jih v peklu vso večnost gledal.

Markvard sploh ni poslušal, kar je besedilil jezni Matija. Pristopil je bil k Rovanu in ga povabil na zaupen pogovor. Rovani je bil koj pripravljen. Stopil je s konja in se s prijorjem od česte v stran, kjer sta se moža vsedla in se zapletla v pogovor.

Matija jima je počasi sledil. Nakrat je njegovo ostro oko zapazilo, da se v grmovju, ki je stalo v bližini, nekaj giblje. Ustavil je konja in se obrnil nekoliko na stran, a tako, da je mogel grmovje natančno opazovati, v kolikor je bilo to v mraku sploh mogoče. A vse je bilo mirno.

Že je mislil, da se je zmotil, ko je Rovani nakrat bolešno vskliknil, iz grmovja pa sta skočila dva moža in se spustila v beg. V tistem hipu je pa tudi Matija vspodbodel svojega konja in kakor strela švignil za begunca. Ko sta moža čutila, da jima je Matija za petami, sta se ločila. Vsak je stekel na drugo stran. Toda Matija ni niti trenotek pomisljal, kateremu bi sledil. Potegnil je konja na desno — še nekaj skokov in konj je begunca podrl na tla. V tem hipu je tudi Matija skočil s sedla in prijel moža. Ne da bi govoril besedico, je Matija begunca privezal h konju in se vrnil tja, kjer sta sedela Rovani in Markvard. Ko je z jmetikom dospel na mesto, je videl strašen prizor.

Rovani je ležal na travi kakor mrtve, iz vrata pa mu je curljala kri.

— Zavratno je bil napaden, je prestrašeni prijor povedal Matiji. Pušica ga je zadela v vrat. Zdi se mi, da je umira.

Prijor je pokleknil poleg Rovana in začel glasno moliti. Matija pa je prijorja srazil v stran, odrezal kos svoje srajce ter obvezal Rovana. Po tem je brez zavestnega prijatelja vzel na roke.

— Peljite konja za menoj, je

ukazal prijorju, in če bi se jmetnik ganil, ga na mestu ubite.

— Kaj pa hočete z Rovanom, je vprašal prijor.

— Do prve kočje. Tam ga bodo ženske obvezale in mu dele na rano kaka zelišča. Potem pa peljem na smreško graščino.

XXV.

V zatiški okolici je zavratni napad na Rovana provzročil velikansko nevoljo in če bi se bil kdo postavil na čelo temu gibanju, bi bil lahko provzročil največji punt. Kmetje so kar očitno govorili, da bi bilo najbolje užgati samostan in pobiti vse menihe in njihove zaščitnike. Ko bi bil Rovani le besedico rekel, bi se bili dvignili kmetje proti samostancem.

Toda Rovani te besede ni mogel reči, ker je ležal težko ranjen na graščini Smreka in se boril s smrtjo. Matija ga je bil z veliko težavo spravil domu, potem pa takoj odjahal, naravnost v Zatičino. Bila je že noč, ko je potkal pri nekem znancu in ga preprosil, naj gre v samostan klicat patra Tiburcija, samostanskega zdravnika.

Ta se je takoj odzval, misleč, da je klican h kakemu bolniku v Zatičino. Komaj pa se je oddaljil nekaj korakov od samostanskih vrat, je skočil k njemu Matija.

— Gospod pater, je rekel, prosim Vas, da greste dobrovoljno z menoj na Smreko. Rovani je težko ranjen in potrebuje Vaše pomoči.

Menih je ugovarjal in se je branil iti, ali Matija se za to ni zmenil.

— Če ne greste iz lepa, pojdetek pa iz grda, je dejal Matija, zgrabil siškega patra in ga po kratkem boju potegnul na svojega konja. Pater se je branil na vso moč, ali opravil ni ničesar.

Ko sta dospela na smreško graščino, je Matija rekel patru:

— Rovani je v smrtni nevarnosti. Opatov nemški strelec Vitold je iz ozadja ustrelil na Rovana in mu je pušca prebodla vrat. Opat je to naročil. Opat je poskusil Rovana usmrtiti, vi morate Rovana ozdraviti. Morate, — da veste! Tu se Vani nič ne zgodi in lahko ste brez skrbi. Samo toliko časa ostanete tu, da Rovani ozdravi. Če pa ne ozdravi, potem, potem — se tudi vi preselite na oni svet. Tako — zdaj veste, pri čem da ste. Zdjaj pa pojdiva k Rovanu.

Pater Tiburcij je ostal več tednov na smreškem gradu. Bil je dober zdravnik in se je resno trudil, da Rovanu resi življenje. In posrečilo se mu je tudi tako dobro, da je čez nekaj časa mogel Rovanovemu očetu in Matiji povedati, da smatra ranjenca rešenega. Matija je bil tega sporočila tako vesel, da je šel v Višnjo goro in tamkaj tri dni in tri noči nepretrgoma popival.

Ko je Rovani toliko okrevaj, da je mogel iz postelje, so imeli na smreški graščini veliko posvetovanje. Matija je sicer Rovana silil, naj s kmeti napade samostan in vse pokoneča, a ni ga mogel pregovoriti.

— Vse je res, kar pravim, je rekel Matiji, in če bi pobili vse samostance, bi storili dobro ir. Bogu dopadljivo delo, ali kaj, ko bi nazadnje le trpeli kmetje. Tudi pred so leti so se kmetje spuntali, a prišla je cesarska vojska in kmete premagala. In potem je prišlo maščevanje in kmete so klali in obešali, da je bila groza. Samo ker se mi kmetje smilijo, ker nečem, da bi zaradi mene prišlo na stožine ljudi v nesrečo, samo zato ne maram, da bi prišlo do punta.

Rovani je povabil nekaj svojih najzvestejših prijateljev k sebi. Med drugimi sta prišla tudi ubegli menih Hugon Alba, ki se je moral še vedno skrivati pred opatom, prijor Markvard in — razume se — da je bil navzočen tudi Matija. Posvetovali so se, kake korake naj sedaj Rovani stori.

POSEBNO OBVESTILO.

Nova prekomorska vojnja čez sredozemsko-adrijsko morje, proslkulena

Cunard Line

ustanovljena leta 1840. Najstarejša prekomorska črta. 8. 26. aprila bo upeljala Cunard Line vojnja iz New Yorka direktno v Test in na Reko, s prestanom v Neopolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojnimi vijakom, odpljujejo iz New Yorka kakor sledi:

SLAVONIA (novi parnik z dvojnimi vijakom, 10,500 ton) v torek, 26. aprila.

ULTONIA (z dvojnimi vijakom, 8,848 ton) v torek, 24. maja.

PANNONIA (nov parnik z dvojnimi vijakom, 10,500 ton) v torek, 21. junija.

Naši tretji razredi nudijo potnikom izredno udobno. Glede atandovni obrniti za naše agente ali pa na direktorjeve agencije, T. G. Whitinga, na voglu Dearbon in Randolph st. Chicago, Ill.

J. SMOLKOVIC,

ugleden mešan v New Salem, Pa., ni mogel dobiti olajšanja v svoji dolgi bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ga je popolnoma ozdravilo.

“Podpisani, čutim se hvaležnega in Vam naklonjenega za popolno ozdravljenje mojega že dolgo časa bolnega želodca. Mnogo denarja sem potrosil za različna zdravila in zdravnike, ali olajšanja vendar nisem mogel dobiti. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ni samo hitro odstranilo vbadanje, pač pa me je popolnoma ozdravilo. Jaz sem zdaj popolnoma zdrav.

Vam udani
J. Smolkovic,”

Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino služi vedno najbolje za odstranitev vsakovrstnih bolezni, posebno želodčnih. Zali je ojači želodčne organe, kateri so bili že popolnoma pokvarjeni radi zavživanja pokvarjenih zdravil; spravi jih v normalni red, da zopet pravilno izvršujejo svoje dela.

Varujte se pred ponarejenimi vini v lekarnah.

JOSEPH TRINER,

799 South Ashland Avenue

Pilsen Station CHICAGO, ILLINOIS.

“GRAD ZAGREB”

je najstarejši hrvatski “SALOON” na zapadni strani mesta Chicago. Postrežba izvrstna.

Hrvatsko-Slovenska dvorana za zborovanja, svadbe in ples. ALOUIS PAUSE lastnik, 314 W. 18th St. Chicago, Ill.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL. edini slov. krojač v Chicagu, se priporoča rojakom v izdelovanju novo in popravljanju stare obleke, katere bo izgledala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

Nadždar rojaki!

Slovencom in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni “SALOON”.

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smotke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon stiev. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Kosčička.

Najbolji izmed vseh je Wilke-za-nesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.

Ženitvanske in slike v skupinah so naše posebne specialitete.

Phone Canal 387. Tvrčka ustanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izbrano pivo je po evropsko kuhano, tako, da boste vselej delali dobro kupeljo.

Kdar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, in kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 ATLAS BREWING CO. 21. & Blue Island Ave.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel “Saloon” rojaka Jak. Martinčiča v Summit, Ill. Moje načelo je in bode vselej sprejemati rojake najljubnejše, vsled česar upam, da se bode tudi meni izkazovala tista naklonjenost, kakor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in c. rojake v obse zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smotkami, svežo pivo, raznimi likerji, “Portvini”, Trinerjevim vinom itd. Za zabavo nevedelno kegljače. Rojaki znanci, prijatelj obiskujte me v prostih urah. Vžrali boste vsaj štati znak. Na zdari FRANK KOENIG, Summit, Ill